

DIRVA

THE FIELD
Nr. 24
Birželio-June 16, 1955
Cleveland, Ohio

Kodėl Maskvos ponai keliavo į Belgradą

KODEL PAS TITĄ NEVAŽIAVO MOLOTOVAS. — BUVO NE DVIEJŲ GIMININGŲ PARTIJŲ, BET DVIEJŲ VALSTYBIŲ PASITARIMAI.

Korespondencija iš Europos

Sovietų politika suteikė pasauliui vėl naują, sunkiai išaiškinamą sensaciją. Turime galvoti komunistų partijos generalinio sekretoriaus Chruščiovo, ministro pirmininko Bulganino ir visos gausingos delegacijos apsilankymą Belgrade. Sovietai išbuvo Pietuslavijoje ištisas aštuonias dienas. Tuo, be abejo, dar norėta pabrėžti tą didelę svarbą, kuri teikiama Maskvos valdovų vizitui. Atsiminkime, kad "keturių didžiųjų" konferencijai, jeigu ji iš viso įvyks, numatoma skirti tik tris ar keturias dienas. Skirtumas darosi akivaizdus.

Belgrado sensacija buvo tikrai didelė ir plačiosioms masėms netikėta. Išėjus septynis metus Maskva su savo satelitais, su grupuotais Kominformo, laikė pietuslavų maršalą Tito ir jo "Komunistų Lygą" baisiausiu priešu, atskalinu, tarytum raupusuoju, iš kurio plinta "vėžija". Kai 1948 metais Tito su dideliu triukšmu buvo pašalintas iš Kominformo, Stalinas tikėjosi, kad jam pavyks jugoslavų maršalą nustumti į šalį ir paskirti Belgradan savo klusnų klapčuką. Tačiau Tito pasirodė visoje savo augstumoje, kai jis kovos nepabūgo. Pietuslavų diktatorius ne tik išsilaikė, bet ir sukūrė "titoizmo" sąvoką, kuri Maskvai atrodė ne mažiau pavojinga, kaip ir pats maršalas.

Visose satelitinėse valstybėse emė riedėti galvos nuo visų tų komunistų pečių, kurie bent iš tolo buvo įtarti "titoizmu", kitais žodžiais tariant, kurie rodė savarankiškumą Maskvos atžvilgiu. Sunku pasakyti, kiek komunistų neteko galvų per kelis metusėjusius valymus, bet tas skaičius, žinant Kremliaus žiaurumą ir kerštingumą, yra pasibaisėtinas.

Ir štai dabar augščiausieji Sovietų Sąjungos vadovai, nuleidę galvas, atvyko pas tą patį atskaliną! Savaine nėra lengva atspėti, kokiais motyvais Maskvos valdovų gauja vadavosi, atlikdama šį žygį, kuris jai garbės nesudaro. Spėjiojimų yra įvairių, bet nei vienas jų galutinai neįtikina. Kaip bebūtų, bet demonstratyvinis vizitas pas didžiausią vakarykštį priešą sukels net apglusintose bolševikų pasekėjų galvose įvairių minčių. Ar dabar vėl bus nukirstos galvos tiems budeliams, kurie dar neseniai kapojo galvas Tito pasekėjams?

Būdinga, kad sovietų delegacijos priešakyje stovėjo bolševikų partijos generalinis sekretorius Chruščiovas, o ministeris pirmininkas maršalas Bulganinas buvo tikrai antroje vietoje. Savaine nieko nestebino, kad į delegaciją neįėjo sovietų užsienio reikalų ministeris Molotovs. Jis prieš septynis metus padėjo parašą po "ukazu", kuriuo Tito buvo paskelbtas "netikėliu".

Chruščiovas keliais atvejais bandė pasikalbėjimus su jugoslavais nukreipti į tokią plotmę,

Geriausią gynybą - pirmiems pulti priešą

Naujoji sovietų karo strategija

Vakary stebėtojų nuomone, šiuo metu sovietuose vis daugiau dėmesio skiriama naujai karo strategijai, kurios svarbiausias bruožas — nelaukiant priešo puolimo, pirmiesiems jį pulti. Pagal Vašingtono šaltinius, Maskva jau esanti atsiskaičiusi Stalino metodu, pamojusi ranka į nepatyrusio ir jauno Malenkovo "švelniąją liniją" ir galutinai susikoncentravusi ties ministerio pirmininko N. Bulganino "atgimstančia dvasia" karinės strategijos srityje.

Pasirodo, kad po pastarojo karo pasireiškęs vakarų stiprumas, pranašumas modernių ginklų srityje, buvo vienas aktyvų, kuris sovietus privertė persvarstyti savo ligšiolinę liniją ir griebtis naujų koncepcijų. Tiesa, kad tik jėgą įgijus yra galima kalba, šiuo metu sovietus privertė kiek susimastyti — argi vakarai jau nėra įgiję tos jėgos?

Kaip jau minėta per. Dirvos

grežti nuo vakarų ir vėl grįžti į Kominformo bloką. Tas baiminimasis kolkas nepasiteisino. Visuotinai aiškinama, kad Tito ir ateityje nesidėsias nei į vieną, nei į kitą bloką ir pasiliksis nepriklausomas. Kai kas spėliojo, kad Maskvos emisariai bandys prikalbinti Tito paskelbti tokį pat neutralitetą, kaip ir Austrija. Tuo atveju sovietams paranki neutralių valstybių juosta jau būtų pasiekusi Adrijos jūros krantus. Pagaliau, manyta, kad Jugoslavija bus kalbinama pasitraukti iš Balkanų sąjungos, kurion dar įeina Turkija ir Graikija. Atrodo, kad ir tokio rezultato Maskva nepasiekė.

Bet lieka mįslė, kodėl Kremlius vis dėlto pasiuntė Belgradan tokias savo įžymenybes, kaip partijos generalinį sekretorių ir ministrą pirmininką? Juk negalima prileisti, kad iš anksto nebūtų jau bent aptarti klausimai, kuriuos buvo numatyta su pietuslavų atskaliniais aptarti. Spėjiojimų yra įvairių, bet niekas ligšiol nepajėgė duoti tinkamo atsakymo. Gal tikėtai per artimiausius mėnesius iš Belgrado ir Maskvos laikysenos paaiškės tikroji susitikimo prasmė. Bet, kaip bebūtų, Kremlius vėl padarė naują šuolį, kurių praeityje buvo tiek daug. Vėl nauja mįslė užduota, o atsakymo nerasta.

Pastarieji Sovietų S-gos diplomatiniai žygiai Europoje, jų siekimas sudaryti neutralių kraštų juostą ir iš Europos kontinento išstumti amerikiečių ir britų pajėgas ir yra priemonės siekiant minėto tikslo.

Maskva taip pat jau verčiama keisti ir kitas plačiai naudotas propagandoje teorijas. Nuo 1949 m. nebeteko reikšmės sovietų politinis ir strateginis principas dėl "kapitalistinio apsupimo". Dabar ir sovietų spauda pripažįsta, kad tas "apsupimas" neturįs geografinės reikšmės — jis daugiau reiškias reikalą vakarų ginklavimosi pastangas iškelti. Sovietai taip pat įsitikino, kad jų buvusios kalbos apie JAV — britų ir šiaip sąjungininkų nesutarimus jau eina vėjais. Visa eilė pastarųjų metų vakarų paktų, susitarimų įrodė, kad "kapitalistiniai" vakarai vis labiau stiprėja, siekia glaudesnes vienybės. Dabartiniai sovietų teoretikai atmeta jau ir rusų erdvės faktorių kare. Tai nesutinka su naujuoju karo mokslu... Visa eilė sovietų karių (marš.

Birželyje visi minime skaudžiusius įvykius: Lietuvos laisvės netekimą, trėmimus ir žudymus, baisų mūsų tautos naikinimą. Tegul laisvės šauklių aidas pasiekia po svetimus kraštus išskirstytus Lietuvos vaikus, tegul tas aidas mus visus vienybės sujungia ir Lietuvai laisvę iškovoti padeda.

TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba buvo susirinkusi pirmajam posėdžiui. Be valdybos narių posėdyje dar dalyvavo adv. A. Olis, J. Bačiūnas ir kt.

Posėdyje aptarti Sąjungos reikalai ir naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis. Dr. S. Biežis — pirm., Dr. J. Bartkus — vicepirmininkas, inž. J. Jurkūnas — sekretorius, adv. A. Lapinskas — išdininkas ir Dr. B. T. Dirmielis — narys.

Rotmistrovo, ats. admiralo Rodionovo, M. Kremencovo... straipsnių vakarų valstybių stebėtojus įgalino padaryti tokias išvadas: Maskva pasiryžusi keisti defenzyvinę strategiją min. ti, ji yra jau priversta pripažinti vakarų pasaulio karinių pasirengimų rimtumą, ūkinę galią bei politinį solidarumą.

Kremlius pabrėžia, kad tik staiga panaudotos atominės ir vandenilio bombos tegalės išspręsti karo eigą. O savo tikslo siekiant Sovietų S-gai dabar lieka bet kuria kaina išvengti pavojaus pačiai būti staiga užpultai.

KOVA PRIEŠ JAUNIMO NUSIKALSTAMUMĄ

Birželio mėn. pradžioje JAV spaudoje pasirodė daugelį gyventojų sukrečianti žinia apie 15 m. amž. jaunuolio žmogžudis-ką žygį Maine valst. Jis, prisiskaitęs vad. nuotykių ir baisumų aprašančių "komikų", seksualiniais tikslais, grįžęs iš bažnyčios ir priėmęs komunių, žiauriai nužudė 8 m. amž. mergaitę.

JAV prieš keturias metus pagarsėjęs nusikaltimų tyrinėjimais demokratų senat. Kefauver šiuo metu pradėjo viešą jaunimo nusikaltimų tyrinėjimą įvairiuose JAV miestuose. New Yorko tyrinėjimuose senatoriaus vedamas komitetas aiškino krašte siaučiančios ir jaunimo grobstamos pornografinės literatūros bei nepadorių filmų ir paveikslų klausimus. Pasirodo, tų prekių jaunimo tarpe per metus išplatinama ligi 300 milijonų vertės. Čia neličiama milijonais egz. platinamieji vad. "komikai".

Tyrinėjimai numatomi vesti įvairiuose didesniuose miestuose ir apklašinėjimas rodomas per televiziją.

VISAM PASAULY

• Vakary Vokietijos min. pirm. Konradas Adenaueris atvyko į JAV. Oficialus kelionės tikslas yra pasiimti garbės daktaro diplomą iš Harvardo universiteto, bet tikrausias tikslas — aptarti visas problemas, kurios kyla artinantis būsimai keturių konferencijai ir Maskvai Vokietiją pakvietus atvykti deryboms. K. Adenaueris, atvykęs lydimas keliolikos patarėjų, pareiškė, kad Vokietijos santykiai su JAV yra Vokietijos laisvės garantija.

• Antrasis JAV povandeninis atominis laivas jau baigia statyti ir už mėnesio bus nuleistas į vandenį. Jis pavadintas "Sea Wolf". Pirmasis povandeninis laivas "Nautilus", vykdamas bandomąją kelionę, visas dėtas viltis pateisino.

• Kanados lietuvių praneša, kad šiemetinė lietuvių dienų, įvykstančių rugsėjo 3-5 dienomis Montrealyje, dalyvaus Kanados kardinolas Paul Emil Leger.

• Nehru lankantis Maskvoje Bulganinas iškėlė mintį sudaryti Rusijos, Kinijos ir Indijos bendros sąjungos sutartį.

• Austrija pradeda rūpintis savo ginkluotų jėgų suorganizavimu. Manoma, kad po ginklu bus apie 60,000 vyrų. Ginklus parūpinsiantis JAV.

• Iš oficialių Vakary Vokietijos pareigūnų aiškėja, kad min. pirm. Konradas Adenaueris nėra linkęs vykti į Maskvą. Jis bandys pasitarimus nukreipti į neutralų kraštą — Šveicariją.

• Argentinoje Perono santykiai su Katalikų Bažnyčia vėl smarkiai paastrėjo. Birželio 13 d. jis pasakė kalbą, kurioje priminė, kad katalikai daro didžiulį spaudimą jį pašalinti.

• Rusija davė atsakymą, kad sutinkanti liepos mėn. 18 d. pradėti keturių konferencija Zenevoje. Tik griežtai atmeta, kad joje būtų svarstoma Rytų Europos komunistinių valstybių (satelitų) klausimai.

• JAV auto stambiesiems fabrikų savininkams — Fordui ir G. M. pasisekė su darbininkų atstovais sudaryti trijų metų sutartis. Dabar darbininkų atstovų spaudimas, išderinti panašias sutartis, nukreipiamas į mažesnes auto pramonės įmones.

Nauji Vliko pažadai

Pusmetį vilkintas VLIKO posėdis pagaliau buvo sušauktas ir įvyko birželio mėn. 6-7 dienomis Reutlingene. Į jį buvo susirinkę visi 10 VLIKO narių.

Tautinio Sąjūdžio ir Laisvės Kovotojų atstovai, nepripažindami anksčiau įvykdytą neteisėną VLIK ir VT pirmininkų įteisinimą, sulaužant visų sutartą tvarką, įteikė pareiškimus ir posėdžiui toliau nedalyvavo.

Tautinio Sąjūdžio atstovas T. Sidiskis įteikė tokį pareiškimą:

Iš prisiųsto man prel. M. Krupavičiaus 1955 m. gegužės 27 d. kvietimo dalyvauti šios dienos VLIKO pilnates posėdyje tikėjau, kad šiame posėdyje bus atstatyta pereitais metais VLIKO padarytieji neteisūs aktai, suardžiusieji VLIKO santvarkos dėsnius ir atėmusieji teisinį pagrindą jo vykdomųjų organų funkcijonavimui (tatai yra užfiksuota mano 1954 m. rugpjūčio 15, spalio 18, 21, 23 bei 24 dd. ir 1955 m. sausio 14 d. pareiškimuose tuometiniam VLIKO pirmininkui).

Šios dienos posėdžio pradžioje paaikšėjus, kad VLIKO dauguma tebesilaiko savo be teisių aktų ir toliau lauko tiek VLIKO statutą, tiek jį sudarančių grupių 1954 m. liepos 24 d. vienbalsį susitarimą, — savo atstovaujamos grupės vardu kartotinais reiškiau griežtą protestą ir, ligi nebus atstatyta teisėta tvarka, tolimiesiuose VLIKO posėdžiuose nedalyvausiu.

T. SIDISKIS
LTS Atstovas VLIKE

VLIKO aštuoni nariai posėdžio pradžioje ir grupių pasitarime (į grupių pasitarimą privalėjo kviesti Tautinio Sąjūdžio ir Laisvės Kovotojų atstovus, bet nekviest), išleido tokį pranešimą:

1955 m. birželio 6-7 d. Vlikas, išsklause VLIKO pirmininko pranešimo, aštuoniais balsais nutarė:

1. VLIKO pirmininkas ir Vykdomoji Taryba atsistatydina.
2. Atsistatydinimas įteikiamas, kai bus sudaryti toliau minimi naujieji organai.
3. Vykdomoji Taryba sudaroma iš 5 (penkių) asmenų, pageidaujant įtraukti naujų žmonių kiek galint platesne bendradarbiavimo baze.
4. Naujieji organai sutariam iki 1955 m. liepos mėn. galo.

Tolimesnėje posėdžio eigoje buvo nagrinėjami aktualūs užsienio politikos klausimai, svarstyti Lietuvos Rytų sienų studijų Komisijos reikalai, Raudonojo Kryžiaus sudėtis ir įvairūs kiti aktualieji klausimai.

Iš pranešimų aišku, kad VLIK ir VT pirmininkai buvo įtikinti, kad jie privalo pasitraukti ir atidaryti kelią naujam VLIKO ir VT pertvarkymui. Tik dar nežinia, ar lengvai pasiseks iki liepos mėn. galo tuos pertvarkymus įvykdyti ir ar po to neliks senojo padėtis.

Tuose posėdžiuose buvo pasakyti prieš kai kurių VLIKO grupių rekomendacijas VLIKO posėdžius šaukti JAV ir siūlymas, kaip nepraktiškas, atidėtas.

Kiek teko patirti, naują VT bando sudaryti J. Glemža, buvęs Pienocentro direktorius, socialdemokratų atstovas.

Indijos premjerui Nehru Maskvoje surengtos tokios priėmimo išklmės, kokių dar jokiam užsienio svečiui nebuvo. Laikraštininkai stebisi, kad laisvės kovotojo Gandhi mokinyš per daug broliavasi su laisvės išniekintojais.

DIRVA

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telephone: Henderson 1-6344.
Issued in Cleveland every Thursday.
Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.
Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.
Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.
Telefonas: Henderson 1-6344.
Išleista Clevelande kas ketvirtadienį.
Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.
Registruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą.
Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.
Atsk. Nr. kainą 10 centų.

• K. S. Karpiaus, ilgamečio Dirvos redaktoriaus 40 spaudos darbo ir 60 metų amžiaus sukaktys įvyksta liepos mėn. 16 d. Lake Shore Country Club salėje, Clevelande. Sukaktims rengti sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauja Juozas Bačiūnas. Minėjimo pradžia 7 val. vakaro. Minėjimui vietas užsisakyti, sveikinimus siųsti ir visais kitais reikalais kreiptis į Dirvos redakciją — 1272 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio.

• Adv. A. Olis, Dr. S. Biežis, adv. Lapinskas, Dr. B. T. Dimeikis, inž. J. Jurkūnas ir kt. chiegiečiai jau pažadėjo dalyvauti K. S. Karpiaus sukaktyse. Kviečiame K. S. Karpiaus bičiulius ir iš kitų JAV lietuvių kolonijų tą dieną būti Clevelande ir dalyvauti minėjime.

• Jonas Urbonas, anksčiau gyvenęs Clevelande, dalyvavęs kaip dainininkas lietuvių parengimuose, vėliau buvęs J. Bačiūno vasarviečių vedėju, dabar nusipirko vasarvietę Adirondack Inn at Sacandaga Park, N. Y. (telefonas: Northville, N. Y. 175). Vasarvietė yra prie gražaus ežero, labai tinkanti vandens sportui. Svečiams yra teniso, golfo laukai ir kiti vasarvietės patogumai. Vasarvietė patogi pasiekti lietuviams iš Amsterdamo, Schenectady, Albany ir New Yorko.

• Z. Jankauskas, iš Philadelphia, rašo, kad TMD pažadėtojais Dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijai išleisti dar trūksta \$2500. Jis ragina visus lietuvius tą darbą paremti ir savo pinigų įnašą siųsti: TMD, c/o Sandara, 840 W. 33 St., Chicago 8, Ill.

• Chicago Šaulių Klubo Valdyba taip pasiskirstė pareigomis: Valatkaitis Alfonsas — valdybos pirmininkas, Abramikas Vincas — vicepirmininkas ir jaunųjų šaulių vadovas, Beino-

ras Pranas — (valdybos pakviestas iš kandidatų) — sekretorius, Brazdžionis Balys — spaudos ir informacijų dalies vedėjas, Išganaitis Vladas — meno ir parengimų dalies vedėjas, Kybartienė Aleksandra — vicepirmininkė ir šaulių moterų vadovė, Norikaitis Petras — ūkio dalies vedėjas, Pakalka Julius — tvarkos tarnybos vadovas, kun. Šeštokas Antanas — švietimo ir kultūros dalies vedėjas ir Vepštas Julius — įždininkas.

Visais Chicago Šaulių Klubo reikalais reikalinga kreiptis į Klubą Valdybos Pirmininką šaulių Alfą Valatkaitį, 2115 W. 50th St., Chicago, Illinois, arba telefonu: GROvehill 6-2881.

• Vincas Rastenis, atlikęs reikalus Paryžiuje, birželio mėn. 6 ir 7 d. buvo Zueriche ir Berne, Šveicarijoje. Iš čia išvyko į Italiją.

NEW YORK

BIRZELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Pabaltijo Valstybių Laisvės Komitetas, norėdamas kiekvienam lietuviui, latviui ir estui priminti didžiąją mūsų tautų tragediją — mūsų valstybių nepriklausomybės netekimą ir mūsų tautų masinio naikinimo pradžią — ir sustiprinti nepalaužiamos kovos ryžtą mūsų valstybės išlaisvinti, kaip ir kasmet, šiemet 15-kos metų mūsų kraštų aneksijos proga birželio 19 d., sekmadienį, rengia tų skaudžių birželio įvykių prisiminimą.

Šio minėjimo programa susideda iš dviejų dalių:
1. Pamaldų šv. Patriko katedroje (Fifth Ave. ir 51st Street, Manhattan) ir

2. viešo susirinkimo Town Hall salėje (123 West 43rd Street, Manhattan).

Viešas minėjimas Town Hall salėje įvyksta 5 val. 30 min. po piet. Pagrindinis kalbėtojas bus kongresmanas Michael A. Feighan iš Ohio. Meninė programos dalį atliks lietuvių, latvių ir estų meno pajėgos. Giedos Angelų Karalienės parapijos ir Operetės chorai, vadovaujami muziko M. Liuberskio.

Visi New Yorko ir apylinkių lietuviai kviečiami minėjime gausiai dalyvauti: ir pamaldose šv. Patriko katedroje ir viešajame susirinkime Town Hall salėje. Bent valandėlei atitrūkime nuo savo kasdienių reikalų ir širdimi pabendraukime su kenčiančia Lietuva ir sunkią priešpaulę velkančiais mūsų broliais.

DETROIT

• Augštesnioji Lituanistikos mokykla Detroito pabaigė mokslus šiuo metų birželio mėn. 5 d. Užbaigimo proga mokiniai atliko pritaikytą programą. Mokyklos vedėja Jūratė Pečiūrienė ir mokytojas Vladas Pauza savo mokiniams tarė jautrų žodį. Šią mokyklą lankė didokas būrys jaunimo. Mokykla rudenį vėl pradės darbą.

• Rašytojas Liūdas Dovydenas porą savaitę viešėjo Detroito. Čia jis pasimatė su visa eile savo pažįstamų ir, ta pačia proga, kalbėjo per lietuvių vedamą radijo valandėlę aktualiais lietuviškos knygos reikalais.

• Detroito Lietuvių Bendruomenės sudarytoji lietuvių namų įsigijimo komisija energingai platina namų pirkimo akcijas. Jau už keletą tūkstančių dolerių surinkta pasižadėjimų akcijas pirkti, bet tai dar tik maža dalis tos sumos, kuri reikalinga. Norima sukelti apie \$100.000.00. Akcijų pirkimo pasižadėjimus galima užpildyti taip pat lietuviškam knygyne "Neringa".

• Detroito LAS skyrius, šių metų liepos mėn. 3 d., ponios Binkevičienės ūkyje, prie Liberty Parko, ruošia pusiau šeiminis pobūvį. Į šį pobūvį laukiama svečių iš Chicago ir Clevelando. Lasiečių draugai ir tautinių organizacijų nariai kviečiami šiam pobūvyje dalyvauti. Bus programa ir pietūs bei alutis. Dalyvavimas tik \$1.50 asmeniui.

• Dariaus ir Girėno klubas ruošiasi paminėti Atlanto nugaletojus ir mūsų tautos didvyrius. Dariaus ir Girėno tragiškas žygis šiais metais bus paminėtas galimai iškilmingiau. Tikime,

kad prie šio paminėjimo prisidės didesnioji dalis visuomenės.

• Lietuviškosios Enciklopedijos įgaliotinis ir platintojas V. Pauza dar priminėja L. E. prenumeratas. Dar daugelį mūsų inteligentijos, Enciklopedijos neužsisakė.

• Lietuvių jaunimo ir sportininkų rėmėjas bei Darius ir Girėno klubo garbės pirmininkas Petras Padolskis įsigijo didelę gražią lietuvišką Vytį ir ją papuošė savo lietuvišką užsegą. P. Padolskis yra giliai tautiniai susipratęs lietuvis, nors Lietuvos nėra matęs.

SKAUTŲ STOVYKLA

Detroito skautų stovykla prasideda šių metų birželio mėn. 20 d. ir tęsis iki liepos mėn. 4 d. Pirmieji pionierių ir parengėjų vienetai stovyklavieten išvyksta jau šeštadienį, t. y. birželio mėn. 18 d.

Stovyklinis mokestis \$1.50 dienai asmeniui. Iš skautų vadovybės teko patirti, kad šių metų stovyklai itin kruopščiai ruošiamasi ir tikimasi, kad ji bus darbinga ir pavyzdinga. Taipgi, teko patirti, kad keletas tėvų, kurių vaikai yra ateitininkai ir skautai, ruošiasi savo vaikus išsiųsti į ateitininkų ruošiamą, taip vadinamą lietuviško jaunimo stovyklą, kuri įvyks prie Clevelando. Charakteringa, kad ateitininkai, daugumoje seni sen-

draugiai, į skautus vis dar tebežiūri kaip katinas į pelę.

Skautų vietininkija ir skautų tuntas jau daugiau metalo laiko neturi kapeliono. Tas jiems sudaro nemažai keblumų dėl pamaldų stovykloje. Praeitais metais dėka kun. Dr. Igno Boreišio ir kun. Simonavičiaus, padedant J. Degučiu, stovykla turėjo kat, pamaldas. Šiemet vėl tos pačios bėdos.

Ką daro gerbiami vyriausi skautų dvasios vadai? Kodėl jie tuo nesirūpina? Ar dėl to, kad paskui skautus galėtų kaltinti stoka religingumo.

Jei skautų vadovybei nepavyktų gauti lietuvių kunigo pamaldoms, tai skautų tėvai, nuvykite su savo automobiliais sekmadieniais ryte į skautų stovyklą ir pagelbėkite jaunimui nuvykti atlikti religines pareigas. a. b.

Pajieškojimas

Dzidorius Macijauskas (James J. Mason) — 1079 E. 79 St., Cleveland 3, Ohio, įieško savo brolių Juozo, Kleopo ir Antano Macijauskų, kilusių iš Bubakių parapijos, Tauragės apskr.

Patar: kaimynui
prenumeruoti
DIRVA!

"Kodėl aš manau, kad lengva padaryti gerą, skanų padažą!"

Ji tikriausiai turi MATCHLESS GASO PEČIŲ

...nes gasas duoda tikslų karštį VISKAM ką jūs verdat. Šiluma, kada jūs ATSUKAT GASĄ, eina pastoviai, pastoviai kaitina ir viską galima geriausia padaryti su GASU.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

DON McCULLAGH
CHEVROLET CO.

SALES — SERVICE

1258 East 105th St.

Cedar 1-7060

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

CLEVELAND AMBULANCE
SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored Cars
with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's Leading
Physicians and Surgeons

ENDicott 1-0770

BEST WISHES
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

CHARLES W. WHITE

JUDGE OF COMMON
PLEAS COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

THE CRANE COMPANY

PLUMBING SUPPLIES

6215 Carnegie Avenue

UT 1-2400

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
4455 S. California Ave.
Chicago 32, Ill.

Tikrina akis ir pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
Saukite — YA. 7-7381
Prima: vakarais 6 iki 9, šeštad.
10 ryto iki 4, trečiad. ir sekmad.
tik susitarus.

Tel. ofice'o ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

N Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad.,
antrad., ketvirtad., penktad.,
10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais
12-4 p. p. šeštadieniais.

Suntime is Funtime!

CEDAR POINT ON LAKE ERIE

Recreation for the entire family... swimming, fishing, boating, moonlight cruises, tennis, picnics

Fun for all on the Midway, whether you're 5 25, or not telling!

Good food at popular prices. Fabulous Thursday Buffet!

Improved Accommodations Hotel Breakers. Write direct, or Cleveland: SU 1-7280

Sunday Church Services for all faiths

U.S. HIGHWAY 6, SIX MILES EAST OF SANDUSKY FERRY FROM SANDUSKY

Finest Bathing Beach in the World

Dvi Kazio S. Karpiaus sukaktys

V. MARIONAS

Pasižiūrėkite į K. S. Karpį ir pasakykite, kokio jis amžiaus. Atrodo tarp 45 ir 50. Bet metriškai liūdi, kad jis gimė 1895 m. liepos 20 d. Išėina, kad už kelių savaičių turėsime švesti jo 60 metų amžiaus sukaktį. O išliko jaunas bene todėl, kad niekad neturėjo laiko stabtelėti ties savo gimtadieniais ir suskačiuoti, kiek jau metų metelių į praeitį likimo takais nukeliavo.

Užmirštas apie šią gyvenimo įvykį, K. S. Karpis nenoromis leidžia ir kalbą. Gimęs žemaitkiemy prie Babtų, Kauno apskr., vėliau su motina ir kitais šeimos nariais persikėlęs į Vilniją. Tėvas jau anksčiau iškeliavęs į Ameriką. Kai Kaziui suėjo keturiolikta metų, tėvas ir visą šeimą atsiėmė į Ameriką. Apsigyveno Providence, R. I. Čia Kazys baigė augštesniąją mokyklą.

Paskui iškeliavo laikraštiniu keliais, labai dažnai vingiuotais ir duobėtai, pro skurdą ir rūpesčių šalį vedančiais. Bet Kazys viską tykia pakėlė, liepsnodamas idealia meile rašytam žodžiui, savo tautai ir gimtajam kraštui Lietuvai. Šitos liepsnos nei metai, nei bėdos, nei pati laimė neužslopino. Eiti rašytojo, visuomenės veikėjo ir lietuvių patrioto keliais jam visada nuširdžiai padėjo gyvenimo draugė Ona Virbickaitė, šiame krašte gimusi, bet sąmoninga lietuvaite, kurią Kazys vedė 1923 m. liepos 25 d.

Ragindamas nekreipti didelio dėmesio į jo amžiaus sukaktį, K. S. Karpis betgi mielai stabtelis ties kita savo sukaktimi: šiemet sueina keturiasdešimt metų, kai jis išleido savo pirmąją dramą-komediją "Nenorėjai duonos — grauzk plytas". Per keturiasdešimt metų K. S. Karpis sukūrė netoli 50 įvairaus žanro veikalų, kurių daugumą spausdino "Dirvos" atkarpose, o paskui jau ir atskirais leidiniais.

Paklausiau, kas jį paskatino griebtis rašytojo darbo. "Pastebėjau, kad Dirvos skaitytojai labai mėgo istorines apsakas ir eilėraščius, kuriuos jie vadino dainomis, tai šitų dalykų ir teko jiems parūpinti."

K. S. Karpiaus apysakų siužetas imtas iš lietuvių istorijos. "Alpis - Kęstučio išlaisvintojas" liečia Lietuvos riterio Kęstučio kovą su kryžiuočiais. Bet daugiausiai jis savo apysakoms tematinę medžiagą ėmė iš lietuvių

kovų su vikingais laikotarpio — VIII-IX šimtmečio. Šito tipo stambesnės apysakos: Klajūnas, Baltijos Aras, Jūros Merga ir Merūnas.

Merūnas stipriai į dokumentinę medžiagą atremtas kūriny. Autorius, viešėdamas Lietuvoje, atidžiai studijavo Apuolės kasi-nėjų radinius, o be to, dar pavazinėjo po Skandinaviją ir ypač gausios medžiagos rado Upsalos muzėjuose. Švietimo Ministerija Merūną užsakė visoms Lietuvos mokyklų bibliotekoms.

K. S. Karpis 1920 m. išleido savo eilėraščių rinkinį "Tautos Vainiką". Kitus savo eilėraščius drauge su artimesnių Dirvos bendradarbių eilėraščiais išleido "Trimito" rinkiny.

K. S. Karpiaus vardas bene garsiausiai skamba laikraštinių kūrų tarpe. Dar augštesniosios mokyklos suole sėdėdamas, pradėjo bendradarbiauti Bostono "Keleivy", ir Brooklyno "Veinybėje Lietuvos". Baigęs mokyklą ir išėjo dirbti į Vienių. Bet geriausius savo amžiaus metus jis praleido su "Dirva" Clevelande.

Dirvą 1915 m. įsteigė Bartu-sevičius. Pradžioje ją redagavo Jokūbas, bet netrukus leidėjas redaktorium pasikvietė Juo-zą Gedminą, o šis padėjėju pasi-ėmė K. S. Karpį. Po trumpo laiko ir leidykla ir laikraščio redagavimas perėjo į vienas K. S. Karpiaus rankas. Jis davė jai ideologinę kryptį, sutelkė bendradarbius ir skaitytojų šeimą. Dirva dar ir šiandien didžiąja dalimi egzistuoja ant jo sukurto pagrindo ir tradicijų.

Sukaktuvininkas skundžiasi, kad darbas Dirvoje, ypač paskutiniojo karo metu, smarkiai jį priveikęs, todėl kai tik atsiradęs

šiame kontinente žurnalistas V. Rastenis, pasiskubinęs jam atiduoti redaktoriaus ir leidėjo atsakomybę ir vargą. Bet su Dirva ryšių nenutraukė. Ne tik medžiaginių, bet ir dvasinių. Skaitytojai beveik kiekvienam numerį randa jo skyrių "Seniau ir dabar". Čia jis atsiskleidžia kaip pastabus, gyvas ir prityręs žurnalistas.

Kaip vis dinamiškas rašytinio žodžio baro darbininkas K. S. Karpis yra Liet. Rašytojų Draugijos, Liet. žurnalistų Sąjungos narys ir čia, Clevelande Rašto Klubu vienas iš steigėjų ir aktingas jo bendradarbis.

Neturiu jokių vilčių bent kiek išsamiau pavaizduoti K. S. Karpį kaip visuomenės veikėją, Lietuvos bylos kėlėją ir gynėją, fondų, Alto, Balfo vieną iš pirminių iniciatorių, eilės reikšmingų delegacijų narį pas prezidentus, valdžios vyrus ir senatorius, tremtinių atsikvietimo vėjus skatintoją, bendruomenės minties realizatorių, tą visą laiką ir veiksmo saikais neįsima-tuojamą vieno asmens darbo apimtį. Tai jau privaleis atlikti artimesni jo bendradarbiai ir bičiuliai.

K. S. Karpiaus pasiaukojan-čiai, patriotinių jausmų skatinama veiklą pastebėjo ir įvertino Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė, dekoruodama jį 20 metų spaudos darbo ir 40 metų amžiaus proga D. L. K. Gedimino IV laipsnio ordenu.

K. S. Karpis N. Lietuvoje svečiavosi du kartus: 1928 m. abu su žmona ir 1935 m. Pasaulio Lietuvių Kongreso metu vienas. Bet užtat ponis Ona lankėsi viena 1938 m. Olimpijdoje. Juodu stebino didelę Lietuvos pažangą kultūros ir ekonominėje srityje ir tas, kad net maži vaikai kalbėjo... tik lietuviškai.

Baigęs pokalbį su mielu dvigubu sukaktuvininku, sutiktu Gaidžiūnų namuos, paklausiau, kaip jaučiasi gerą gyvenimo kelio galą nukeliavęs ir ko labiausiai norėtų sulaukti.

"Esu patenkintas, kad galu dirbti dideliame amerikiečių laikrašty "Cleveland News", nesijaučiu pasenęs ir nesu nusivylęs, kad beveik visą darbin-giausią savo gyvenimo laiką atidaviau materijaliai nepelningam darbu. O labiausiai norėčiau, kad Lietuva atgautų laisvę ir kad aš su žmonele galėčiau grįž-

Rusija vėl grąžino 250 Austrijos karo belaisvių. Jų tarpe grįžo ir buvęs Austrijos kariuomenės vadas pulk. Masera.

ti į tėvynę senatvės dienų praleisti."

Dideliam lietuviui ir mielam žmogui, švenčiančiam savo amžiaus ir kūrybinio darbo ilgame-tes sukaktis savo, skaitytojų ir redakcijos vardu linkiu geros sveikatos, dar daug sulauktų metų, skaidraus kūrybinio įkvėpi-mo ir visų mūsų sapno išsipil-dymo — grįžti namo į vėl lais-vą Lietuvą.

Greetings and Best Wishes

For a Pleasant Holiday

**THE OHIO
MECHANICS
LAUNDRY CO.**

INDUSTRIAL LAUNDRY

and CLEANING

GARMENT RENTAL

4730 LEXINGTON AVE.

HE 1-9305

AR AUSTRIJA BUS SOVIETŲ TALKININKAS?

Vakarams vis labiau aiškėja, kodėl Maskva taip uoliai rūpina-si sudaryti neutraliųjų kraštų juostą Europoje. Kaip pastebi-ma Vašingtono sluogsnų, Aus-trijos sutarties 29 str. Maskvai gali padėti apeiti amerikiečių draudimą strateginio pobūdžio prekėms patekti į sovietinio bloko kraštus. Sovietai jau deda pastangas per Austriją įsiga-benti į savo valdomąją sferą plieną, varį ir kt. draudžiamas žaliavos bei mašinos. Tuo būdu Austrija, besidžiaugianti atgau-ta laisve, gali virsti sovietams patogiu kanalu strateginėms prekėms gabenti, taigi ir... savotišku sovietų satelitu. Tas pats būtų taikytina ir Jugosla-vijai, jei šioji pradėtų intensy-vesnę prekių apyvartą su Mask-va.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Didžiai Gerb. p. Redaktoriau,

Nėra malonu viešai diskutuo-ti klausimus, kurie mane asme-niškai liečia. Dargi nemaloniau, kai esu priverstas papildyti prof.

Steponų Kolupailos laiško, tilpu-sio Jūsų laikraštyje š. m. bir-želio mėn. 2 d., mintis, kurios netgi paaikšina mano santykius su Korp. "Vytis".

Prof. Steponą Kolupailą, ASS dr. Vydūno Šalpos Fondo pirmi-ninką visada labai gerbiau ir gerbiu asmeniniame ir organi-zaciniame gyvenime, ir labai gai-liuosiu, kad šį kartą negaliu su-tikti su gerb. profesoriaus pa-skelbtu patikslinimu, liečiančiu mano asmeninę padėką gerb. p. J. J. Bachunui.

Gaila, kad su ta padėka bu-vau gerb. profesoriaus blogai su-prastas. Niekur nesu rašęs, kad Vydūno Šalpos Fondo paskola man buvo nutraukta. Tiesa, ir taip sakydamas nedaryčiau klai-dos, nes dar Korp! "Vytis" ne-išskėlus jokių bylų man pas Gar-bės Gynėją, Šalpos Fondo valdy-boje atsirado Korp! "Vytis" val-dybos raštai, prašą sulaukyti man siunčiamą paskolą dėl iški-lusių kontraversinių klausimų tarp manęs ir kaikiurių Korp! "Vytis" valdybos narių. Ryšium su tuo, mano paskola skirta vi-siems metams Fondo valdybos buvo oficialiai sustabdyta pra-eito semestro gale (Protokolas 1955. I. 9.). Šio semestro pra-džioje padarius atitinkamus žy-gius, tas nutarimas buvo pakeis-tas kitu nutarimu, pagal kurį mokėjimas buvo atnaujinamas, tačiau paskola galėjo būti bet kuriuo metu nutraukiama. Pagal tai, šį semestrą man buvo išmo-kėta 100 dolerių.

Dar šio semestro pradžioje su-trukdytas paskolos išmokėjimas buvo mano studijas pakabinęs tarp dangaus ir žemės, tačiau pavyko šiaip taip susitvarkyti. Dar blogesnė padėtis gavosi ba-landžio mėn. viduryje, kada, pa-gal ankstyvesnį susitarimą, iš-mokėjimas vėlavosi beveik tris savaites. Tiesa, turėjau tada Fondo valdybos naujo nutarimo nuorašą, deja studentų valgyk-la nesutiko jo imti už dolerius. Esant tokioms aplinkybėms,

kreipiausi į kitus mecenatus. Sulaukęs Jų paramą (truko tik dvi dienas!) jau nebebuvo rei-ningai paaikšina mano santykius su Korp. "Vytis".

Šiuos, anksčiau paminėtus faktus visada galiu paremti ir, esant reikalui, nuodugnai pa-aikinti Fondo raštų ir protoko-lų ištraukomis, Fondo pareigūnų laiškų citatomis, datomis bei tiesioginiais liudininkais.

Tenka taipogi pareikšti, kad neturėjau ir neturiu jokios in-tencijos mesti šešėlį studentų šalpos darbui, kuris man padėjo ir į kurį pats įsijungsiu, ir ne-manau, kad tą darbą būtų gali-ma asocijuoti su tų institucijų pareigūnų vienokiais ar kitokiais žingsniais. Beabejo, valdybai pri-klauso teisė sprendimus, daryti pagal savo nuožiūrą.

Labai prašau Jus, gerb. Re-daktoriau paskelbti šį mano pa-aikšinimą Jūsų laikraščio arti-miausiam numerįje.

Jūs gerbiās

Bronius Juodelis

Urbana,

1955 m. birželio mėn. 3 d.

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

NAUJAS OLDSMOBILE?

Norėtumėt vieną turėti?

NORITE GERO PATARNAVIMO

ir

LAISVO SUSITARIMO?

Ateikit pas Alex KUNEVIČIUS

MICHAEL OLDSMOBILE CO.

10640 St. Clair Ave.

MU 1-7000

Atidara pirmad.-trečiad.-penktad. vakarais. Šeštadienį po pietų.

(24)

DU PADAVIMAI

DR. J. REMEIKA

JAUNYTĖ

Srauni Tilželė čiurolena per akmenis kaip ir senovėje.

Jos krante, tarp šupinių ir Jonynų kai-mo, vis tas pats augštas kalnas stūkso. Buvo laikas, kai jo viršūnė puoše pilis, apsupta upės saugiais skardžiais ir tvirtu pylimu. Šiandien nei garso nei žymės neliko: arklas drąsko to kalno nugarą, o dvi pasenusi liepi tebeošia to senovės palikuonio pašlaitėje.

Toje pilyje gyveno turtingas kunigaikš-tis. Pagarsėjo ne tik turtais, dar daugiau sa-vo gražia ir skaisčia dukra Jaunytė. Ne vie-nas jam laimės pavydėjo. Rodos, geriau ir būti negalėjo. Deja, atsibrovę iš toli kryžiuo-čiai sudrumstė jo gyvenimą; juos masino ir turtai ir graži duktė. Kartkartėmis mėgino jie pilį išplėsti. Užsispyręs pilies valdovas narsiai atmušdavo jų puolimus. Nepalaužė jo nė dažnos gaisrų pošvaistės, pranešdamos kaimynų pražūtį. Jis kovojo ir dėsė. Iš savo augštų pilies langų matė saulę, mėnulį, ir žvaigždes. Sveikino juos ir laukė iš dangaus pagalbos.

Priešas vis naujas pinkles spėdė.

Vieną vėly vakarą užėjo nepažįstamas keliauninkas, kai tėvas ir duktė į mėnulį meldėsi. Jis paprašė pastogės, nuduodamas paklydusį ir tamsumoj toliau nebegalintį eiti.

Valdovas maloniai sutiko pernaktinti ir rytą išlydėdamas gausiai apdovanojo. Svečias pri-žadėjo ne tik veikiai apsilankyti, bet ir savo palydovą atsivesti. Pilies šeimininkas atsa-kė, kad geriems žmonėms jo patalpose yra pakankamai vietos.

Nespėjo diena ir vakaras praeiti, kai vidurnaktį keliauninkas su keliais priešais įsiveržė į pilį ir ėmė ją plėsti. Išsirežę tempė sunkią skrynią iš gilaus pilies rūsio. Bet stai-ga pakilo viesulas. Viskas švilpė, pyškėjo. Niekas nebesilaikė ant kojų. Vieni plėšikai nudardėjo kulvirčiais su vežimu pakalnėn, kiti preblokšti nusirutuliojo į pilies griovį ir pavirto žiogais, kad amžinai įjėskotų kalno turtų.

Kunigaikštystė Jaunytė suspėjo pabėgti slaptais urvais į girią ir prašė dangaus pa-galvos namiškiams. Dievai, sako, jos pagai-lo: prasišvėrė kalnas ir prarijo pilį su gyven-tojais ir jų turtais. O ji, nakties rūbais apsi-siautusi, nukeliavo pas giminaičius įjėskoti globos. Čia rado Jaunytė iš mažens pažįsta-mą jaunuolį, kuris kunigaikščius gerbė ir tuoj ryžosi padėti. Nors mėnulio rūstus žen-klas ir nežadėjo pasisiekimo, jaunuolis visvien nepakeitė savo tvirto pasiryžimo. Pažadėjęs iki mirties ištikimybę, jis iškeliavo į tolimą romovę žynių patarimo.

Niurus laikas atrodė be galo. Priešas vis daugiau maurojo kraštą. Jaunytė ilgesio sle-giama keliaudavo į užburtą tėviškės kalną ir ištisas valandas prarymodavo, laukdama sa-vo mylimo sugrįžtant.

Kryžiuočiai tai sužinojo ir užpuolė ją iš pasaly. Išsigandus mergelė pakeltom rankom maldavo Laimos pagalbos. Žiaurūs įsibrovė-liai pašoko ją tempti nuo kalno. Bet čia, lyg būtų pats Perkūnas trenkęs, sustulbo jie visi iš karto: — prieš juos nusileido šviesūs de-besėlis, ir pasirodė geroji dievaitė. Ji palietė vargšę savo švelnia ranka. Mergelė bere-gint dingo, o jos vietoj sužaliavo puiki ska-rola liepa

Kraugeriškumas priešui ir toliau neda-gė ramybės: atsipeikėjęs sumanė šią liepą nukirsti. Laima lėmė, kad jaunuolis tuo pa-čiu laiku iš kelionės grįžo... Jis, pamatęs kryžiuočių piktą darbą, kaip šernas metėsi į priešą, verždamasis arčiau stebuklingosios liepos. Daug priešų ištalžė į šalis, kurie jam kelią pastoj. Tačiau, žaidžų pakirstas, vos Jaunytės vardą beištarė ir pavirto liepa.

Taip atsirado dvi liepos.

Senas pilies valdovas paliko be savo my-limų žmonių užburtojų pilyje vienui vienas. Suvargusioj krūtinėj nešioja tik vieną norą — išvaduoti pilį Už tai pažadėjo atiduoti visus savo turtus.

Vėlais vakarais, sako, ne vienas matė, kaip dėl amžiaus ir senatvės palinkęs senis sėdi ir rymo palei liepą. Jis laukia laisvės. Liepų labai ošia nesuprantamą kalbą. Galbūt apie savo meilę ir nuaidėjusią laisvą praeitį.

GIRININKŲ MILŽINKAPIS

Maža kam pažįstamas gražus Dubysos aug-štupis, kur prasideda žemaičių kalvos. Pui-ki padaira į šį kraštą nuo šiaurės stūksančio tarp Dubysos ir Ventos Girnikų kalno. Kal-nų kalneliai, apaugę miškais. Tarp jų tvokso tylūs, paslaptiniai ežerai: Bijotė, Dukštas, Kumpis, Širva, Gėluva, Dubukas ir daug ki-tų. Vieni jų atsikrdo iš kažin kur, kitus mil-žinai priverkė

Seniau čia tęsėsi didelės nepereinamos girios. Jos buvo taip tankios, kad kartą vie-no milžino sūnus bebėgiodamas paklydo. Su-sirūpinęs tėvas išėjo įjėskoti, bet nesurado. Beklampojant jam nuo Kuršėnų per žemai-čių smiltynus prisisėmė korpės. Kai jas iš-kratė — išaugo Girnikų kalnas. Čia nelaimin-gas milžinas atsisėdo ir galiai verkė savo sūnaus. Ašaros tekėjo upeliais. Iš jų pasi-darė Raizgių ir Bulėnų ežerai.

Šį milžiną žmonės vadina Ansuliu.

Kai dar tuomet maža geležies buvo, jis dalijosi kirviu su Šatrijos milžinu, nors ir di-delis tarpas juodu skyrė 40 kilometrų! Bet jiems tai nebaisu buvo. Baigusiu darbą vie-nas antram nudrėbdavo kirvį.

Ansulis išsiskyrė iš milžinų ir savo di-dumu ir nepaprastu stiprumu. Jo pirštines piršte sutildavo dvidešimt žmonių arba ar-tojas su žagre ir jaučiais. Jis gyveno didelėj santaikoj su kitais milžiniais. Bet kartą rei-kėjo ir susipyko su Luponių milžinu. Pradė-jo laidytis akmenimis. Ansulis pagrobė di-džiulį akmenį ir norėjo sugriauti Luponių

milžino kalną ir jį patį sunaikinti. Perdaug smarkiai sviedė. Akmuo nužė už kalno ir nudribo šalia Gruzdžių kelio į šiaulius. Ilgą laiką žmonės stebėjosi tuo didžiuliu akme-niu ir pirštų žymėmis ant jo. Vėliau jį su-skaldė. Ir šiandien apie Girnikų kalną sėte prisėta šikšto akmenų. Seniau ir patį kalną vadino Šikšto kalnu.

Žemaičiai tada gyveno laisvėje, didžia-vosi savo galiūnu, kuris gindavo kraštą nuo priešų. O juos tuomet dažnai užpuoldavo šiau-rės gyventojai. Kartą Ansulis išrovė didžiau-sią pušį ir viena ranka mostelėjęs išklojo šimtus priešų, kaip musių. Paskiau surinko juos į krūvą, klumpėse iš pajūrio parnešė smėlio ir supylė kapą.

Kai milžinas mirė, žmonės apverkė jį kaip brangų savo krašto gynėją ir palaidojo Girnikų kalne. Jo žmona taip gaudžiai ver-kė, kad iš jos ašarų atsirado Žadvainių eže-ras. Kalną, kuriame buvo palaidotas milži-nas, žmonės pavadino milžinkapiu.

Senovėje čia, sako, Perkūno šventovė buvusi. Žmonės šį kalną labai myli ir gerbia. Iš čia semia milžinų dvasios. Metams suka-kus nuo spaudos iškovojo, Vaidžiantas su žmonėmis nerado tinkamesnės vietos atžy-mėti svarbią įvykiui, kaip šį kalną. Ant jo viršūnės pastatė ažuolo paminklą.

(Iš "Tremties" naujo leidinio "Lietuvos pajūrio padavimai").

A. PAUL TINCER

HANDWRITING EXPERT

Expert on all Questions on Forgeries. — Age of Ink
Paper, Typewriting, Court Photographs

NATIONAL CITY BANK BLDG.
CH 1-2344—MA 1-7696 Evenings—WY 1-3666

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

LUIKART INSURANCE AGENCY

GENERAL INSURANCE

18609 St. Clair Avenue KE 1-4770

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

QUA BUICK, INC.

SEE THE BEAUTIFUL 1955 BUICKS

10250 SHAKER BLVD. RA 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

RETAIL CLERKS COUNCIL

C. B. DUNLAP, SEC'Y

2424 EUCLID AVENUE

BEST WISHES
To Our Many Friends

SLAGOR MACHINE & TOOL COMPANY INC.

9401 Sandusky VU 3-7788

Best Wishes to Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

STREKAL REALTY CO.

405 East 200th Street IV 1-1100

To Our Friends and Patrons
BEST WISHES

STRONG - KENNARD COMPANY

OPTICIANS

2044 EAST 9th STREET MA 1-0440

GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday
To Our Friends and Patrons

WIEHN'S BAKERY

12429 ARLINGTON AVENUE GL 1-3756

For GOOD Baked Goods—See WIEHN'S

Didžiųjų audrų keliais...

A. G. D.

DR. ALEKSANDRA DUMBRI (1900-1954)
PRISIMENANT

Dr. Aleksandras Dumbrys gimė 1900 m. spalio mėn. 29 d. Tukume, Latvijoje. Jo tėvas, Baltramiejus Dumbrys, kilęs iš Butniūnų kaimo, Biržų apskrities, buvo valdininku Mokesčių Inspekcijoje, pradžioje Tukume, o vėliau Mintaujoje. Tukume jis sukurė šeimą veddamas Luciją-Luizą Pauliūtę. Ten gimė sūnus Aleksandras ir duktė Eleonora. Aleksandras mokėsi Mintaujos gimnazijoje, kuri laike pirmojo pasaulinio karo, artėjant vokiečiams, buvo iškelta į Tartu (Estiją). Ten jis baigė gimnaziją 1917 m. Vėliau visa šeima nukėlė į Kazanį. Ten Aleksandras pradėjo studijuoti gamtos mokslus Kazanijos universitete.

Karui pasibaigus, kaip ir dauguma lietuvių, Dumbrių šeima grįžo į Lietuvą. Pradžioje apsiėjo Vilnių, vėliau persikėlė į Kauną. Kaune Baltramiejus Dumbrys tarnavo Užsienio Reikalų Ministerijoje Pasų Skyriaus Vedėju, o Aleksandras pradėjo studijuoti mediciną. Pradžioje lankė Kauno Augštesniuosius Kursus, o vėliau Universiteto medicinos fakultetą.

1923 m. staiga nuo širdies smūgio mirė Aleksandro tėvas, palikdamas šeimą gan sunkioje materialinėje padėtyje. Dabar Aleksandrai teko kartu mokytis ir dirbti. Tačiau tai nepalaužė jo energijos nei nuotaikos. Užteko laiko viskam. Buvo aktyvus studentų visuomeniniame gyvenime ypač studentų Neolituanų organizacijoje. 1926 m. pirmoje laidoje Aleksandras baigė medicinos mokslus. Nuo 1926 m. iki 1929 m. dirbo Kauno universiteto klinikoje prie chirurginės katedros prof. Boito asistentu. Nuo 1929 m. pradžios jis buvo paskirtas Ukmergės apskrities ir miesto ligoninės vedėju ir chirurgu, kur jis ir persikėlė. Tose pareigose jis išbuvo 12 metų, t. y. iki bolševikmečio.

Daug dirbo ligoninėje ir namuose, turėdamas didelę privačią praktiką. Vienu laiku, neturint Utenos ligoninės chirurgo, važinėdavo tam tikromis dienomis operuoti į Utenos apskrities ligoninę. Nors materialinės sąlygos ir nevertė tiek dirbti, tačiau, būdamas paslaugaus būdo, niekad negalėdavo atsakyti primatei ligoni, ar tai buvo dieną ar naktį ar tai šią dieną ar šventę. Žmonės atvykdavo iš tolimų kaimų, kurie nei dieną nei valandą nežiūrėjo. Labai dažnai valgydavo stačias — nebuvo laiko, nes, grįžęs iš ligoninės, rasdavo daug laukiančių ligonių. Tai buvo didelio darbo metai.

Bolševikams atėjus, buvo atstatytas iš ligoninės vedėjo pareigų — paliktas tik chirurgu. Prasidėjo tardymai, kratos. 1940 m. rudenį Dumbrys su šeima nuvyko į Palangą neva atstogauti, bet iš tikrųjų galvodamas kaip nors pereiti sieną. Tačiau pasirodė, kad perėjimas jau buvo pasunkėjęs. Ypač buvo rizikinga su vaikais ir sena motina. Tad teko grįžti ir dirbti tose pačiose sąlygose, kurios vis darėsi sunkesnės.

1941 m. pradžioje bolševikai pareikalavo parašo, kad be jų žinios neišvyks iš miesto. Dar Dumbrys mėgino pasirašymą nutęsti, tačiau paaiškėjo, kad jau už durų policija ir jei jis tuoj nepasirašo, areštuojamas. Pasirašė.

Tačiau daugumos bičiulių ir net kaimiųjų komunistų (kurių tarpe turėjo nemažą pacientų) buvo patarta kokių nors būdų ir kaip galima greičiau pasitraukti iš Lietuvos, nes būsiąs suimtas. Liko tik vienas kelias išvykti su šeima — tai su vokiečiais, kurie tuo laiku buvo repatrijuojami iš Lietuvos.

Po didelių pastangų vokiečių komisija sutiko leisti išvykti kartu, bet nedavė jokių garantijų, kad jei bolševikai pareikalaus, tai bus išduotas nors ir iš traukinio arba pereinant sieną. Tai buvo didelės rizikos ir įtemimo dienos. Slapta, kad nesukeltų bolševikų įtarimo, visi šeimos nariai atskirai, įvairiomis susisiekimo priemonėmis ir įvairiomis kryptimis, be jokio bagažo apėjo Ukmergę. Ištekimas tarnaitės dėka (kurios vardo nenoriu minėti, nes ji likusi Lietuvoje), kuri gudriai atsakinėjo telefonu apie daktaro išvykimą pas ligonius, bolševikai nesusekė apie išvykimą tol, kol šeimai pasisekė pervažiuoti Vokietijos sieną.

Vokietijoje Dr. Dumbrys gavo darbą kaip gydytojas mažame Rytprūsių mieste Soldau. Pradžioje kuriam laikui, nežinia kuriais sumetimais, gal greičiausiai norėta paimti kariuomenėn, Dumbriui pasiūlė Vokietijos pilietybę. Tačiau Dumbrys visada buvęs patriotas lietuvis griežtai atsisakė. Jam nesant namie, buvo valdžios pareigūnų pašaukta žmona ir pradėta daryti spaudimą į ją — grąsinta atleisti vyrą iš darbo ir net koncentracijos stovykla. Jai pareiškus, kad ji laikosi tos pačios nuomonės kaip ir vyras, jai buvo pasakyta, kad ji nebus paleista namo tol, kol ji nepasirašys, kad prašo Vokietijos pilietybės. Tačiau išlaikę ją keletą valandų, paleido namo.

Darbo sąlygos ten buvo gan sunkios, tačiau nebuvo iš ten niekur išleidžiamas. Tik po trijų metų pasisekė persikelti į Frankfurtą ant Oderio, kur pradėjo dirbti prof. Spechto, žymaus chirurgo, vadovaujamoj ligoninėje kaip jo asistentas. Tačiau neilgai ten teko dirbti. Artėjant bolševikams, jis su šeima pasitraukė į Vakarų ir apsigyveno Kaufme, netoli Hannoverio. Ten pasiliko tol, kol sužinojo, kad Detmoldė norima organizuoti lietuvių centras anglų zonai ir Lietuvių Raudonasis Kryžius.

1945 m. liepos mėn. Dumbrys persikėlė į Detmoldę, kur dirbo Raud. Kryžiu, o vėliau Hideseno-Detmoldo stovyklos gydytoju. Tai stovyklai užsidarius, buvo nukeltas į Blombergą, kur išbuvo iki 1950 m., o vėliau į Augustdorfą, iš kur 1951 m. jau vyko į Wentorfo pereinamą stovyklą.

Niekad savo sveikata nesiiskundė, visada buvo geroj nuotaikoje ir optimistas. Tačiau vystant į Ameriką, pereinamoj stovykloj paaiškėjo, kad jis turi augstą kraujo spaudimą (apie 200). Reikia galvoti, kad jis kaip gydytojas turėjo tai žinoti, tačiau jis niekad apie tai nekalbėjo ir nesiiskundė. Visad atrodė, kad jis yra labai gerame sveikatos stovy ir iš tikrųjų niekad nesirgo.

Į Ameriką atvyko 1951 m. balandžio 20 d. ir apsiėjo Brooklyn, N. Y. Greit pradėjo dirbti Wyckoff ligoninėje. Po pusės metų perėjo į Greenpoint ligoninę, kurioje dirbo iki 1954 m. gegužės mėn. Bedirbdamas šioje ligoninėje, kartu ruošėsi valstybiniam egzaminams, kuriuos išlaikė 1953 m. birželio mėn. Išlaikęs egzaminus, dar apie metus pasiliko dirbti toj pačioj ligoninėje, dairdamasis, kur įsikurti ir pradėti privačią praktiką. Tačiau apsisprendė dar kurį laiką padirbėti geresnėj privačioj ligoninėje. Balandžio mėn. buvo priimtas į Forest Hills General Hospital gan geromis sąlygomis, kurioj turėjo pradėti dirbti nuo gegužės 11 d. Tačiau gegužės 10 d. ištiko jį širdies smūgis. Buvo gydomas Wyckoff ligoninėje, vėliau Greenpoint ir namuose Dr.

Starkaus priežiūroj. Pasirgęs virš 7 mėn., tą pačią 1954 metų gruodžio 21 d. mirė savo bute.

Dr. Dumbrys buvo vedęs Albiną Gervaitę, baigusią Lietuvos Universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą. Gyvenant Ukmergėje ji mokytojavo Ukmergės gimnazijoje. Ukmergėje gimė ir dvi dukros Nijolė ir Vida. 1954 m. Nijolė baigė Baltimorėje Mt. St. Agnes College chemijos mokslus. Vida yra Brooklyno College studentė.

Dr. Dumbrys, gyvendamas Ukmergėje, buvo šaulių Rėmėjų Sąjungos ir Tautininkų Sąjungos narys. Tačiau dėl didelio ir gana intensyvaus profesinio darbo negalėjo būti per daug aktyvus. Atvykęs į Ameriką, jis įstojo į Lietuvių Gydytojų Draugiją. Jis buvo valdybos narys, o paskutiniiais dvejis metais Draugijos pirmininkas.

A. G. D.

Dr. St. Daugėla ir
Dr. V. Tercijonas

DR. ALEKSANDRO
DUMBRIO ATMINTI
PAGERBIANT

Dr. A. Dumbrys gyvendamas Lietuvoje sekė medicinos naujienas, nes gerai mokėjo vokiečių kalbą ir išsirašydavo žurnalus vokiečių kalba. Jis buvo prof. Boito lietuvių kalbos mokytojas.

Prof. Boitas buvo vokiečių, atkviestas iš Karaliaučiaus dėstyti chirurgiją Lietuvos universitete. Būdamas Boito asistentu (1926-1929) Dr. Dumbrys rašė straipsnius iš medicinos, kurie buvo dedami gydytojų žurnale "Medicina", vienok neturint šiam krašte komplektų, negalima išvardinti jų straipsnių antraščių. Prof. Boitas jam daug padėjo tobulintis medicinoje, ypač chirurgijoje.

Amerikoj Dr. Dumbrys buvo valdybos narys ir vėliau dvejus metus N. Y. L. Gydytojų Dr. Jos pirmininkas. Jis pasižymėjo kaip aktyvus ir visuomeniškas veikėjas. Jis stengėsi užmegsti ir palaikyti santykius su latviais, estais ir kitų rusų pavergtų tautų gydytojais, dalyvaudamas jų draugijų posėdžiuose. Esant sunkiom pragyvenimo sąlygomis, sykiu ruošdamasis valstybiniam egzaminams, jis sugebėjo ir rado laiko dalyvauti N. Y. L. Gydytojų Draugijoje, kaip valdybos narys ir pirmininkas, nes tam reikėjo skirti nemažai brangaus laiko.

Nežiūrint, kad jis būdavo tarnyboje po 24 val. (Wyckoff ligoninėje), turėdamas nedamiegotų naktų, jis sugebėjo pasižvelgti visuomenės darbui ir atlikti savo asmens reikalus, lankyti gydytojų kursus, laikyti anglų kalbos egzaminus, ruošti valstybiniam gydytojų egzaminams, kuriuos jis išlaikė per trumpą laiką.

Reikia gailėtis, kad pasiekęs slenkstį į geresnį gyvenimą, Dr. Dumbrys buvo netikėtai palaužtas nuo įtempto darbo ir mirė dar pilnas energijos ir turėdamas prieš akis ilgus metus vaisingo gydytojo darbo.

Savo ir N. Y. L. Gydytojų Draugijos vardu reiškiam nuoširdžią užuojautą Dr. A. Dumbrio šeimai.

BEST WISHES

A. GORDON FURNITURE
COMPANY

2201 Superior Avenue

PR 1-2622

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SMITH'S RESTAURANT

SERVING THE FINEST FOODS

A Modern Cocktail Lounge

Wines - Beer - Liquor

WE HAVE COMPLETELY REDECORATED

222ND AND LAKE SHORE BLVD.

RE 1-2787

For a Pleasant Holiday

GREETINGS and BEST WISHES

PORTAGE MARKETS

7040 Wade Park Ave. ENdicott 1-0144

7018 Superior Ave. ENdicott 1-2075

8702 Hough Avenue RANDolph 1-2777

1407 Hayden Avenue MULberry 1-8550

18245 Euclid Avenue IVanhoe 1-9700

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

KATHERINE J. WETER
REAL ESTATE

26500 Lake Shore Blvd. RE 1-2000

HOLIDAY GREETINGS
TO YOU ALL

NEO MOLD COMPANY
INDUSTRIAL SAND BLASTERS

2183 EAST 18th STREET CH 1-2225

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

PARSONS AND PARSONS
MAKERS OF WATERPROOF FABRIC COLLARS
AND CUFFS

Main Office and Factory — 413-15 Huron Road
413 HURON ROAD CH 1-7723

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

S. W. SELKER REALTY CO.

1779 South Taylor Road FA 1-3931

Reikalas tikrai svarbus

JONAS ČESNA, Chicago

PLB Vokietijos Krašto Valdyba praneša gerą naujieną — vėl keturi jaunuoliai baigė Vasario 16-sios gimnazijoje mokslą.

Išleidžiamasis iškilmingas aktas įvyko Vasario 16-sios gimnazijos salėje. Akte dalyvavo Krašto Valdybos pirmininkas inž. Pranas Zundė, visi mokytojai bei gimnazijos mokiniai. Iškilmingą aktą atidarė gimnazijos direktorius dr. Liteskis, pranešdamas, kad Vasario 16-sios Gimnazijos Mokytojų Taryba savo posėdyje nutarė išduoti brandos atestatą šiems abiturientams: Zandovaitėi Lidijai, Brinkiui Alfonsui, Kiaupai Valterui ir Raišii Vidmantui. Po to direktorius įteikė abiturientams brandos atestatą bei palinkėjo ir toliau siekti mokslo bei pasireikšti kūryboje.

Toliau į abiturientus kalbėjo Krašto Valdybos pirmininkas inž. Pr. Zundė. Jis giliai pasirangai priminė Spartos garbingąsias motinas, kurios išleisdamos savo sūnus į kovą, linkėdavo grįžti iš kovos lauko gyviems tik laimėtojais. Vasario 16-sios gimnazija tam tikra prasme yra irgi motina, kuri ruošia savo globotinius gyvenimo kovai, o drauge ir kovai už mūsų tautos egzistenciją. Šiais sunkiais laikais, išleidžiant naują būrį jaunuolių į gyvenimą, dera ir jiems linkėti, kad jie grįžtų iš tos kovos tik laimėtojais. Gimnazijai būtų didžiausia gėda, jei kuris jos vaikų dezertyruotų iš kovos lauko, išduotų mūsų tautos idealus, už Judo grašius nuieitų kitiems dievams tarnauti. Tokių vaikų Lietuva išskėstomis rankomis tikrai nelaikysianti. Savo žodį Zundė baigė linkėjimu, kad, nežiūrįnt su kokiais sunkumais gyvenime tektų susidurti, Vasario 16-sios gimnazijos abiturientai visada liktų gerais lietuviais ir nenuilstamais, nepalaužiamais kovotojais už Lietuvos laisvę.

Vėliau sekė sveikinimai bei linkėjimai kitų dalyvių.

Tai, galima drąsiai sakyti, šviesioji dalis tikrovės — sveikinimai, linkėjimai ir... įpareigojimai kovoti, nepalūžti, gyviems grįžti Motinos-Tėvynės glėbįn tik laimėtojais! Visa tai labai labai malonu girdėti ir mums, nedalyvavusiems tose iškilmėse.

Deja, su širdgėla tenka prisiminti, kad nė vienas anų kalbėtojų, neabejotinai gilių patriotų ir tikrų kovotojų už lietuviškus idealus, nepasakė svarbiausio — jūsų, jaunuoliai, žutbūtineje kovoje, sunkiausiu jūsų kovos momentu, kad mes jums gelbėsime...

Ypač tas išryškėja išgirdus ir įsijautus į abiturientų vardu kalbėjusio Brinkio atsakymą:

"Mes labai džiaugiamės, kad galėjome Vasario 16 gimnaziją lankyti ir baigti. Čia, jaučioje lietuviškoje aplinkoje, praleidom daug gražių valandų. Jas mes visuomet mielai prisiminsime. Gyvenamie ypatingu laiku. Mūsų Tėvynė yra pavergta ir reikalauja išvadavimo iš priešio žiaurios vergovės. Didiems darbams esame visai paruošti ir užgrūdinti. Tėvynės meile, darbštumu, ištikimybe, pasiryžimu aukotis dėl tautos reikalų niekas mūsų nepralenks.

Nuoširdžiai dėkoju gerb. mokytojams už įdėtą darbą mus auklėjant ir mokant. Jūsų pastangos nenuėis veltui. Jūsų mintis ir idealus palaikysime savo širdyse ir stengsimės juos įgyvendinti. Aš taip pat dėkoju Vokietijos Liet. B-nės Valdybai už įdėtą darbą gimnazijoje ir rūpinimąsi ja.

Mes esame ypatingai dėkingi mūsų globėjams. Tik jų dideliu pasišventimu ir dosnumu galėjome įsigyti brandos atestatą. Jie, mūsų visai nepažindami, au-

kojo reguliariai mėnesis po mėnesio sunkiai uždirbtus pinigus. Tai jie darė Tėvynės meilės veidini. Mes, kuriems buvo parodyta tiek daug geros valios, ryžtin go pasiaukojimo, stengsimės sąžiningai savo pareigas atlikti ir sieksime visomis jėgomis, kaip sunkios sąlygos bebūtų, mokslo. Savo tautos ir Tėvynės neapvilsime".

Visi keturi abiturientai tuojau pat buvo priimti į Bonnos universitetą. Bet..., dviejų likimas pakibo "ant plauko". Būtent, Zandovaitės ir Brinkio. Šie, buvę geriausi mokiniai, neturėjo lėšų nei kelionei į Bonną, nei pragyvenimui, nei net imatūrikuliacijos mokesčiams!... Tik paskiausiu momentu, kai reikėjo išvykti imatūrikuliacijai, pavyko iš beviltiškų beturčių surinkti būtiniausioms išlaidoms reikalingus pinigus.

Ir vėl kas toliau?... Tik viltis, kad Zandovaitė ir Brinkiai vis dėlto pavyks gauti lėšų pragyvenimui, studijoms, t. y. paramos tėsėti įsipareigojimus — anų iškilmių metu duotus pasižadėjimus ir priesaiką.

Pažymėtina, kad abu jaunuoliai, ypač Zandovaitė yra ir šiaip daug žadanti lietuvių visuomenė: gimnazijoje ji buvo gera skautė ir šiaip visiems paslaugi bei labai darbšti. Pernai, ji faktinai pravedė Vokietijos Kr. B-nės jaunimo vasaros stovyklą, mokydama vaikučius eilėraščių, dainų bei taut. šokių; juos globėjo, slaugė ir net grindis jų patalpų plovė. Šiaip, visose šventėse gimnazijoje ji suspėdavo dalyvauti chore, vaidintojų bei šokėjų rateliuose. Ir tuoj vėl, žiurstelį pačiupusi, bėgdavo pagelbėti virtuvėje, salėje ir visur, kur tik buvo reikalinga.

Kreipiuosi į visus geros valios tautiečius, ypač į Zandovaitės bei Brinkio rėmėjų būrelių narius, į lietuviškos kultūros puoselėtojus — ŽIBURELIO, VYDŪNO, SLA, STUDENTŲ šalpos fondų valdybų narius ir kitas organizacijas bei pavienius asmenis — žinomus ir dar nežinomus lietuviybės mecenatus! Dar kreipiuosi ir į tuos tautiečius, kurie jau įsigijo ar kurte numato įsigyti liuksusinius šių metų modelio automobilius. Ir galų gale kreipiuosi net į tuos, kuriuos įamžino Jurgis Jankus savo puikiame kūriny NĖMAS GEROJ GATVĖJ — į didelius egoistus, kurie turi drąsos nieko neduoti, viską imti ir eiti per gyvenimą augštai iškeltomis galvomis!

Visi skirkite lėšų paremti moksle, Tėvynės meilės bei pasiryžimo dirbti Tėvynę kupiniams jaunuoliams — Lidijai Zandovaitėi ir Alfonsui Brinkiui. Skiriamas aukas prašau siųsti ir dėl platesnės informacijos kreiptis adresu: Jonas Česna, 2418 W. 46th Place, CHICAGO 9, Ill., USA.

Įnaši bus formaliai pakvituoti ir paskelbti period. spaudoje.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra kandai tampa sunaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERŠIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja aptraudos kompanijos pirm, ne už išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS
609 Society for Saving Bld.
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Dabartinės tendencijos lietuvių poezijoje

JULIUS KAUPAS

III ESTETINĖ MŪSŲ POEZIJA

Trečią kryptį geriausiai atstovauja Henrikas Radauskas. Šiandienės filosofinė problematika jo absoliučiai nedomina. Jis žiūri į gyvenimą esteto žvilgsniu, iš tolo, niekuo nesijaudindamas, ramus ir jėškodamas tik gražių momentų. Štai kaip jis aprašo savo dainos gimimą:

... Ir skamba medyje melodija tyli,
O aš klausausi jos ir užrašu smėly,
Ir vamzdį paimu, ir groju, ir dainuoju
Su vėju ir paukščiu ir su medžiu baltuoju...
(Dainos gimimas)

Čia, kaip matome, nėra nei tragikos, nei rūpesčio, nei pastangos spręsti bet kokios problemos. Jis geris gyvenimu ir savo estetišku pergyvenimu. Tartum Radauskas sėdėtų ant Olimpo kalno ir stebėtų pasaulį iš viršaus. Rodos, jo kaip žmogaus nepasiekia nei žmogaus tragizmo, nei sąmyšio ar nusi-vylimo atgarsiai.

Jo dėmesys pirmoj eilėj skiriamas tobulai ir lengvai eilėraš-čio formai. Jis ieško idomių, estetiškų vaizdų, kurie čia nesimbolizuoja ko nors didelio ar amžino. Štai, pavyzdžiui, Radausko peizažas:

Nuo kalno upėn ritasi peizažas.
Dangus ir saulė tyška į šalis.
O lapuose paklydęs cypia ma-
žas,
Geltonas kaip viščiukas spin-
dulus.
(Peizažas)

Tas geltonas kaip viščiukas spindulus kartu charakterizuoja ir kiekvieną jo vaizdą, nes visi jie yra švelnūs, miniatiūriški ir trapūs. Palyginkim, pav., Radausko lietu.

Lietus plonom stiklinėm kojom
Po visą sodą bėginėja.
Lazdyno žalsvos šakos moja,
Džiaugsmingai krūpčioja alėja.

Miško aikštelėj senas beržas
Iškėlė žalią kiaurą skėtį.
Ir iš vandens purienos veržias
Pasaulį auksu sužavėti.

(Lietus)
Vaizdai originalūs, gražūs, estetiški, bet atokūs, neturėdami grynai žmogiškos prasmės. Ši estetinė banga nėra sukelusi didesnės srovės. Vienas tik J. Blekaitis tęsia tą pačią kryptį. Estetizmas yra sena srovė, nebeaktuali šiandien ir dėlto didesnis pasiseikimas yra sunkiai įmanomas.

Daug daugiau žada pirmos dvi anksčiau suminėtos bangos: liaudies dainos stiliaus ir filosofinės poezijos.

DABARTINĖS LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Šitas didžiausias ir vienintelis mūsų kalbos lobynas, jau spaudoje ir rugpjūčio mėnesį pasieks skaitytojus. Žodyną paruošė prof. J. Balčikonis ir kt. Didžiulio formato, virš 1000 psl., apie 45.000 žodžių, 1954 m. Vilniuje išleisto žodyno antroji pataisyta laida. Knogos savikaina didelė, ir leidykla, nesirūždama didesnei rizikai, žodyną leidžia labai ribotu tiražu. Užsiskantiems ir pinigų sumokantiems iš anksto kaina \$8.00, vėliau žodynas bus žymiai brangesnis. Visi prenumeratorių garbės leidyklos sąrašuose. Nedelskit, užsakykit dar šiandien, nes tai vienintelė garantija, kad jums žodyno nepri-truks.

Užsakymams ir informacijoms adresas:
TERRA
3333 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

SKAUTAI

TAUTINIAI ŠOKIAI IR
SKAUTUKAI JAUNIMO
SVENTEJE

Birželio 19 d. vakare League Park Playfield buvo Clevelando — Hough apylinkės birželio festivalis. Jame žiūrovų tarpe buvo ir DLK Kęstučio vilkiukų dravė su pasktn. V. Bacevičiumi. Programoje buvo žymesni artistai ir talentų pasirodymai. Vilkiukas Silvestras Pašakarnis pozavo dail. Mary Allen šaržui, o vilkiukui Jonui Kokliui Madam Ann burė ateitį. Jiedu buvo nu-fotografuoti spaudos reporterio.

Talentų pasirodyme L. Sagio tautinių šokių grupė parko pie-voje puikiai pašoko Blezdingėlę ir Kepurinę. Tautiniai rūbai ir šokiai tūkstantinės žiūrovų minios buvo entuziastingai priimti. Šį festivalį organizavo Hough apylinkės bažnyčios, vietos skautai bei skautės, YMCA — YWCA ir kt. organizacijos.

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJUDŽIO STOVYKLA

Clevelando akademikai skautės ir skautai šiais metais liepos 1-8 d.d. prie Clevelando ruošia V-tąją ASS stovyklą-sąskrydį. Į šią stovyklą kviečiami visi ASS nariai, garbės nariai ir mecenatai. Stovyklavietė parinkta gražioje vietoje prie ežero netoli Deerfield miestelio (apie 50 mylių į pietryčius nuo Clevelando, prie 14 ir 224 kelių). Liepos 24 d.d. stovykloje įvyks ASS sąskrydis.

Stovyklos ir sąskrydžio atidarymas liepos 2 (šeštadienį) 12 val. Sąskrydžio laužas liepos 3 d. 9 val. vakaro.

BEDARBIŲ SKAIČIUS JAV MAŽĖJA

Bedarbių skaičius krašte nuo 1953 m. pasiekė žemiausią lygmenį. Pagal darbo departamento duomenis dabar kas savaitę paduodama mažiau kaip 200,000 prašymų bedarbio pašalpai gauti, arba 30% mažiau kaip pernai. Dabar bedarbio pašalpas JAV gauna 1,297,600 darbininkų.

Joks kitas
Amerikos alus
neturi tokį skonį
kaip STROH'S

Nes joks kitas
Amerikos alus nėra taip
gaminamas kaip
STROH'S

SKONIS

Stroh's yra vienintelis Amerikos alus gaminamas katiluose virš atviros liepsnos. Todėl Stroh's ir turi lygesnį, labiau gaivinantį skonį, kuriam joks kitas alus negali prilygti.

Jums patiks

Stroh's

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

Jis yra šviesesnis!

Dabar už vietinės kainas

GREETINGS and BEST WISHES

FROM

MAYOR ANTHONY J. CELEBREZZE

AND

Ralph S. Locher, Law Director

George Vine, Acting Finance Director

Emil J. Crown, Utilities Director

William J. Rogers, Port Control Director

Louis L. Drasler, Service Director

Bell Greve, Welfare Director

John N. McCormick, Safety Director

John J. Locuoco, Properties Director

GREETINGS and BEST WISHES For a Pleasant Holiday

KENT FLORIST INC.

FLOWERS OF DISTINCTION

12453 Cedar Road YE 2-8340 - 2-8341
CLEVELAND HEIGHTS 6, OHIO

SPECIALISTS IN OVERSEAS GUARANTEED
FLORAL DELIVERIES

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

JOHN KNIFIC REALTOR

REAL ESTATE

JOHN & RUDOLF. ALL KINDS OF INSURANCE

820 East 185th St.

IV 1-7540

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People
For a Pleasant Holiday

LEONARD F. FUERST

CLERK OF COURTS

GREETINGS and BEST WISHES

THE SWEET CLEAN LAUNDRY DRY CLEANING CO.

COMPLETE LAUNDRY SERVICE

Call... EXpress 1-6100

Greetings and Best Wishes to Our Friends and Patrons

STUDNEY'S GULF SERVICE STATION THE FINEST SERVICE IN TOWN

SUPERIOR AVE. (Corner of East 66th St.)

WE GIVE GREEN STAMPS

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

SIEGEL'S JEWELRY and GIFT SHOPPE

GIFTS YOU'LL ALWAYS REMEMBER

FORMERLY 872 EAST 123rd STREET

3965 Mayfield Rd.

EV 2-4745

Greetings and Best Wishes To Our Friends and Patrons

SHAKER SUNOCO SERVICE STATION WHERE YOU GET THE FINEST IN SERVICE

11600 Shaker Blvd.

GA 1-9675

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

LIETUVIAI, AUKSAS IR URANIJUS

Mūsų tautiečiai vyksta į vakarus — į Hollywoodą, patekti į kiną artistų eiles, žinodami apie pasakiškai didelius filmų žvaigždžių pelnus. Nors nedaug kam pavyksta, tačiau svajojančių pasiseiti to aukso yra nemaža.

Amerikos vakaruose yra ir tikrojo aukso ir dabar pagarsėjusių uranijaus, reikalingo atominei bombai gaminti. Tačiau ar lietuviai kada kėsinosi prasi-veržti į aukso kasimą, ir dabar į uranijaus jieskoti — kasima, sunku pasakyti.

Aukšas Amerikos vakarų kalnyuose, iki pat Kalifornijos, buvo atrastas kartu su JAV teritorijų pletimusi į vakarus, su Kalifornijos prijungimu apie pereinčio šimtmečio vidurį. Veržimasis aukso jieskoti buvo pačiame įkarštyje kai iš Lietuvos pradėjo atvykti čia pirmutiniai išeiviai, tada dar mažais skaičiais čia važiuojo.

Ar juos buvo pagavusi ta "aukso jieskoti" ugnis, kaip daugybę kitų pereinčio šimtmečio antros pusės imigrantų ir pačių senesnių amerikiečių, jokiuose senesniuose, čia leistuose lietuvių raštuose, neužtikama žinių. Nors žinoma, kad būreliai lietuvių nukeliavo iki pat Pacifiko pakraščio, ir dabar gyvena "auksu grįstame" San Francisco mieste.

Gali ankstyvieji mūsų išeiviai, paprastai kaimo žmoneliai, nepajėgę savo galvose apimti aukso kasimo-jieskoti amato ir jo nesimė. Prieš 15 metų iš Kanados buvo atvykęs vienas lietuvis, kuris, buvo sakoma, esąs aukso kasyklų savininkas, milijonierius. Bet apie jį žinios greitai dingio.

Aukso jieskoti vakarų kalnyuose sukūrė Amerikai turiningą romantiką, greta kaubojų, kurie buvo išdava kitų šio krašto rytiečių veržimosi į naujai prijungiamas teritorijas vakarų lygumose ten steigti ūkius, gyvulių auginimą mėšai neribotai dideliuose laisvuose plotuose.

Kai galvijų auginatų kūrė masiškai prasidėjo neribotose plotuose, kuriuos užkariauti, žinoma, prisiėjo kovojant su vietiniais indėnais, su valdžios ir kariuomenių pagalba, aukso jieskotojų žygiai daugeliu atvejų susigrupavo į mažas sritis. Ten, jei vienam pasisekdavo, būriai puldavo savo laimės išbandyti.

Aukso jieskotojų gyvenimas numargintas kovomis, varžytinėmis už vietas, žūdynėmis ir, vienu dideliais pasisekimais, kitų tragiškais nusivylimais.

Į tuos kalynus tada nenuvažiuo nei traukiniais nei automobiliais, nei ten buvo kelių. Ankstyvesnių aukso jieskotojų takais vėliau einantieji daugeliu atvejų rasdavo tyruose tik žmogaus ir arklio kaulų gulinčius vieną prie kito.

Vis tik pionierių žygiai davė vaisius: vakaruose išaugo aukso-sidabro kasėjų kaimai, miesteliai. Tuo aukso buvo nubarsytą rytinių miestų gatvės, taip galima sakyti, nes kuriems pavykdavo laimėti, grįždavo į rytų didmiesčius pradėti naujus biznius.

Į pavienių aukso jieskotojų su įalku išplito didelės aukso, sidabro ir kitų brangių mineralų bendrovės, Ameriką išgarsinusios visame pasaulyje "aukso kraštu". Greta aukso ir sidabro, buvo surasta ir varis ir kiti reikalingi metalai, kurių kasyklos ir dabar veikia.

Paskirą dramą sukūrė Aliaskos aukso jieskotojai, kai po 1857 metų, kada Aliaska buvo nupirktas iš Rusijos, ten buvo atrasta aukso.

Uranijaus jieskotojai

Tuo pačiu būdu, kaip anais laikais pavieniai aukso-sidabro

jieskotojai, dabar vakarų kalnyuose paskiri asmenys veržiasi jieskoti uranijaus. Kadangi tas tęsiasi keletą metų, kai kuriems jau pavyko tapti milijonieriais. Savo atradimus jie pardavė bendrovėms už milijonus dolerių. Kiti patys jau įkūrė savo bendroves uranijui kasti.

Nors daugybė tų vakarų kalnyčių plotų jau yra keno nors nusavinta iš senesnių laikų (aukso jieskotojų, kurie išsilaukė, vario kasyklų savininkų ir kitų), bet yra dar daug plotų, kur paskiri jieskotojai gali įsitrausti ir atsigaubę Geiger aparatų bandyti savo laimės. Dabar jau atsiveža savo aparatų ir reikmenis "džypais", ne taip, kaip anais laikais pėsti, mulais ar arkliais.

Prieš porą savaičių Kalifornijoje, Kern upės kalno 60,000 akrų ploto ribose dalinta po 20 akrų sklypai uranijaus jieskotojams. Ten susirinko tūkstančiai, norinčių išbandyti savo laimės. Laukta didelių varžybų už tuos

Greetings and Best Wishes

To Our Friends and Patrons

Save Money on that...

- REMODELING
- BUILDING
- REPAIRING

Best Workmanship
Most Reasonable Prices

SUPERIOR 1-0360

LESHKO
CONSTRUCTION
COMPANY

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO'S BASEMENT

Išspręskit Tėvo Dienos dovanų problemą... pirkdami

Fruit - OF - THE - LOOM APATINIUS

T-MARŠKINIAI,
apatinės kelnės ir
Sanforized trumpos kelnės

- Rusvos
- Rausvos
- Pilkos
- Žalios

69^c

Kiekv.

3 už 2.05

ATLETINĖS KELNĖS

49^c

Kiekv.

3 už 1.45

T-marškiniai: Megztos medvilnės, tik balti. Dydziai: mažo, vidutinio ar didelio ir labai didelio. Boxer trumpos kelnės: stiprios, elastinės juosmo. Baltos, viespalvės, brūkšniuotos, 30 iki 44. Gripper trumpos kelnės: plataus pasiuvimo, elastiniai šonai. Baltos ir vienspalvės. 30 iki 44; tik brūkšniuotos, 30 iki 52. Apatinės kelnės: baltos medvilnės su elastiniu juosmeniu ir kojoms. Dydziai: maži, vidut., dideli ir labai dideli. Medvilnės atletiniai marškiniai baltos medvilnės audimo. Dvigubi pečiai ir apykaklė. Dydziai 36 iki 54.

The May Co.'s Basement Men's Furnishing Department

Clevelando lietuviams VISIEMS MŪSŲ KAIMYNAMS

Birželio 19 d. 25000 Euclid Ave. įvyksta

TREČIOJI CLEVELANDO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS DIENA.

Jos PROGRAMOJ — oficialioji dalis, lietuviškų papročių, dainų, šokių ir pasakojimų pynė "Joninių pavakarys" (režisuoja akt. Ig. Gatautis, šokius parengė L. Sagys, dainas — Alg. Bielskus, atliks lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos mokiniai ir kitas jaunimas), sportinės jaunimo varžybos, mažųjų pramogėlės, dovanų laimėjimai ir kt.

Linksmis ir patarnaus Lietuvų Radijo Klubo muzika ir garsintuvų sistema.

Užkandžių ir gėrimų pateiks Pr. Blumentalienė ir F. Eidintas su savo talkininkėmis bei talkininkais.

Bendruomenės Apylinkės Valdyba turi garbę Jus kviesiti LIETUVIŲ DIENOJE atsilankyti. Jūsų atsilankymas taip pat bus ne tik moralinė, bet ir materialinė parama visiems Bendruomenės siekimams.

Iki pasimatymo

St. Barzdukas, M. Dunduraitė, F. Eidintas, K. S. Karpis, St. Rumbutytė, Edv. Steponavičius, J. Virbalis, J. Žemaitis ir P. J. Žiūrys — Apylinkės Valdybos nariai.

tinklinis, stalo tenisas ir šachmatai, įvyko š. m. gegužės 28-29 d. New Yorke. Savaime suprantama, kad tokio plataus masto varžybų surengimas reikalauja kruopštaus pasirengimo, todėl jau dabar yra sudaromi vykdomieji žaidynių organai — organizacinis ir varžybinis komitetas, kurie savo veiklą pradeda jau šią savaitę.

Kiek atsimename, 1952 metais Clevelande įvyko II-sios Sportinės Žaidynės, kurios praėjo gražiai ir sėkmingai. Reikia tikėtis, kad ir šį Clevelando lietuviškoji visuomenė ir organizacijos neatsisakys šį užsimojimą paremti ir reikalui esant patalkininkauti. Visos organizacijos yra maloniai prašomos nuo bet kokių kitų parengimų šiomis datomis susilaikyti.

J. Gansono organizuojamos
imtinės

Ši ketvirtadienį Cloverleaf Drive-In Arenoje bus sekančios imtynės:

Main event bus tarp Don Arnold, Pacific Coast heavy weight čempiono ir Dick Hutton.

Antros imtynės bus tarp Billy Varga ir Edmund von Albers iš Muencheno, Vokietijos. Albers dabar gyvena Cincinnati.

Atidarymo imtynės bus tarp Kanados Stanley Holek ir Wild Bill Zimm iš Utica, N. Y.

Po imtynių bus rodomos dvi filmos. Įėjimas suaugusiems \$2.00, vaikams iki 12 metų \$0.50. Vartai atidaromi 7 valandą. Imtynės prasideda 8:30.

To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE RESTAURANT

Cantonese Family Dinners
Chinese Food To Take Out

OPEN DAILY 11:30 AM TO 1:00 AM SAT. TO 3:00 AM
Open Sundays

Air Conditioning

2172 WARRENSVILLE CENTER

FA 1-9676

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

DeBARRY OLDSMOBILE

SEE THE NEW 1955,
THE MOST OUTSTANDING OLDSMOBILE EVER BUILT

16101 Kinsman West of Lee Rd.

WY 1-3333

Geriausi sveikinimai draugams ir rėmėjams

JAMES A. FLETCHER

Realtor

32341 Vine St.

WI 3-4300

Best Wishes to Our Friends and Patrons

KINGSBURY COAL COMPANY

1635 EAST 39th ST.

UT 1-8000

SEE US OR CALL US WE CARRY THE FINEST IN COAL

WE GIVE EAGLE STAMPS

Tad. H. Smukler, Mgr.

Geriausi sveikinimai draugams ir rėmėjams

KOVAC REALTY CO.

960 East 185th Street

KE 1-5030

GREETINGS and BEST WISHES

NOTTINGHAM STEEL COMPANY

CLEVELAND, OHIO

4510 DIVISION AVENUE

AT 1-5100

BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

SQUARE DEAL HOMES

HARRY FAGIN PRESIDENT

1082 Plainfield Road

EV 1-0225

Clevelande ir apylinkėse

Lietuvių diena

Trečioji Clevelando bendruomenės lietuvių diena įvyks birželio 19 d., 25000 Euclid Ave. Pradžią 1 val. po pietų, programa pradės 5 val. Apylinkės valdyba atsilankyti kviečia Clevelando lietuvių, taip pat artimesnius ir tolimesnius kaimynus.

Lietuvių dienos programa

Atidarys valdybos pirm. St. Barzdukas, diena pritaikinta žodį pasakys vicepirm. P. J. Žiūrys. "Joninių pavakarį" atlik liuanistinės vysk. Valanciaus mokyklos mokiniai ir kt. jaunimas. Režisuoja akt. Ig. Gatautis, šokius parengė L. Sagys, dainas — Alg. Bielskus. Sportinėse jaunimo varžybose bėgimai, šuoliai, rutulio metimas ir kt. Jas praves Alg. Bielskus ir kt. Mažiesiems pramogėlių pateiks K. Budrys ir V. Jokubaitis. Laimėjimų dovanų paskirstymu rūpinsis O. Jokubaitienė. Patarnaus Liet. Radijo Klubas garintuvų sistema. Bufetui vadovaus Pr. Blumentalienė ir F. Eidimtas su savo talkininkėmis bei talkininkais.

Įėjimas \$1.0 suaugusiam, \$0.50 moksleiviui ir studentui, vaikai iki 10 metų kartu su savo tėvais leidžiami nemokamai.

K. S. Karpiaus 40 m. spaudos darbo ir 60 m. amžiaus suaktyvys

įvyksta liepos mėn. 16 d. 7 val. vakaro Lake Shore Country Club patalpose. Kvietimai į suaktyvį gaunamo pas komiteto narius ir Dirvoje. Vienam asmeniui kaštuoja \$3.75. Prašome vietas rezervuoti jau dabar.

Minėjimo meninę programą išpildys solistė Aldona Stempuzienė.

Clevelando lietuvių skautų tunto stovykla

Skautų stovykla šiais metais įvyks liepos 9-23 d.d. prie Hemden miestelio, (apie 35 mylios nuo Clevelando, prie 608 ir 6 kelių) gerai įrengtoje stovyklavietėje. Jaunesnio amžiaus skautai gyvens kabinose, o vyresnio amžiaus — palapinėse. Norima, kad stovykloje skautai berniukai ne tik pailsėtų bei sustiprėtų, bet taip pat išieitų tam tikrą liuanistinę ir skautišką programas. Tuo tikslu susisarta su visa eile mūsų kultūrininkų bei skautų bičiulių, kad jie atvykę į stovyklą pravedtų pašnekėjus su stovyklautojais.

Stovyklos ūkio dalį tvarkys psktn. Vladas Bacevičius. Norinčiųjų į stovyklą vykti skautų tėvai kreipiasi į vadovus arba pas turtininką psktn. Vyt. Kamantą, 1323 Russell Rd., telef. UT 1-4227.

Stovyklos daktaru maloniai sutiko būti dr. M. Vaitėnas. Smulkesnės informacijos stovyklos reikalui bus paskelbtos kitą savaitę.

J. ir B. Vasariai

birželio mėn. 9 d. susilaukė sūnaus Algio-Jono.

Alf. ir O. Mikulskiai

persikėlė į savo namus — 10400 Brighton Rd., Bratenahl, Ohio.

Pasinaudokit gera nuolaida

Cedar Point vasarvietė, esanti netoli Clevelando, pradeda sezoną birželio 11 d. Dirva garsina šią vasarvietę ir per ją galite gauti labai didelę nuolaidą apmokant už vasarvietės kambarius. Visi, kurie norite vasarvietėje vasaroti ilgesnį laiką ar tik savaitgaliais, iš anksto kreipkitės į Dirvą ir gausite visas informacijas. Kitur niekur tos nuolaidos negausite.

Dr. S. Tamošaitis dukterys gyvena Clevelande

Aldona Tamošaitytė-Lyons po vestuvių su vyru buvo išvykusi į Philadelphia, kur birželio 10 d. gavo medicinos daktaro diplomą. Jos mokslo baigimo iškilnėm buvo nuvykusios jos sesuo Rūta ir senelė Andrijauskienė, p. Tamošaitienės motina. Iš Philadelphia jos visi keturi vėl grįžo į Clevelandą.

Ponia Tamošaitienė tuoj po vestuvių grįžo į Miami. Birželio 20 d. Dr. Aldona Lyons įstoja praktikai į Sv. Vincento ligoninę Clevelande. Jos vyras dantisto daktaro diplomą gavo Clevelande birželio 15 d., 16 d. išvyko į Columbus, Ohio valstybiniam egzaminams. Įstojęs kariuomenėn jis turės savo profesijos pareigas.

Rūta Tamošaitytė slaugės mokslo baigė birželio 15 ir pasilieka University ligoninėje tarnauti.

Konkursinio rašinio rezultatai

Bendruomenės apylinkės valdyba buvo sudariusi komisiją iš B. Augino, P. Balčiūno, M. Dunduraitės, dr. M. Žilinskienės ir J. Žilionio konkursiniam mokykliniam rašiniui "Kodėl aš kalbu lietuviškai" įvertinti. Komisija, pirmininkaujama apylinkės valdybos pirm. St. Barzdu-

ko, birželio 4 posėdyje susipažino su konkursui parašytais 42 rašiniais ir, atsižvelgdama į jų turinį, planingumą, žodžingumą, stilių ir rašybos bei skyrybos vartojimą, rado:

1) pirmosios premijos vertus J. Kavaliauskaitės, VIII skyrmokinės ir R. Laniauskaitės, VI skyrmokinės, rašinius;

2) antrosios premijos vertus Ir. Stasaitės, V klasės mok., Ald. Balčiūnaitės, V kl. mok., ir Rūtos Mackevičiūtės, V skyriaus mok., rašinius.

Be piniginių premijų, jų darbų gerumas dar atžymimas ir lietuviškų knygų dovanomis. Lietuviškas knygas už geras darbelius taip pat dar gauna ir šie mokiniai: A. Modestavičius, V kl., J. Gailiūšytė, VIII sk., E. Modestavičius, VII sk., M. Gailiūšytė, V sk., R. Vaitėnas, IV sk. Premijos ir dovanos bus įteiktos per Lietuvių Dieną birželio 19.

Reikalingi lėkščių plovėjai

Darbas valandomis nuo 6 po pietų iki 2 val. ryto. Patyrimo nereikia. Kreiptis:

Luchonee's
4213 Euclid Ave.
Kreiptis rytais 11 val.

Parduodamas pianinas

Pigiaai parduodamas geras pianinas. Šaukite:

GL 1-6508

Chimes Realty
1188 E. 79 St.

GERI NAMAI

Geras, vienos šeimos namas, 5 k., gaso šildymas, garažas, saulės kambarys su stiklais ir tinklais. E. 130 St. \$10.700.

Atstovas:

VICTOR BANIONIS
ofise UT 1-0323
namuose SW 1-9568

JUMS GERI NAMAI

ir su mažais įmokėjimais.

Giddings Rd. trijų šeimų namas. Gaso šildymas. Labai geros pajamos.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų, baldų ir automašinių apdrauda.

UL 1-3919 LI 1-9216
11809 St. Clair

PIX BEVERAGE

45 rūšių alaus — visoki gairiai

nantieji gėrimai,

vynas ir šampanas

(prancūziškas)

Parengiama vestuvėms, baliams

oobūviams. Nemokamas pristatymas.

Atdara ir trečiadieniais

iki 1 val.

6903 Superior Ave. EX 1-3311

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantų "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitiems reikams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct. Gaunamos velykinės atvirutės.

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS
6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

KREIPKITE Į MUS — GAUSIT GERIAUSI PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys

ELEKTRINIS SURŲ IŠVALYMAS

VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS

SW 1-0327 VU 3-5063

Padėka

LS Ramovė Clevelando Skyrius širdingai dėkoja visiems dalyvavusiems Kario gegužinėje ir aukojusiems Kariui:

Norbertas Ropis — \$5.00, Vincas Čečys, Vladas Braziulis Dramos Studijos vardu — \$5.00, Albinas iš Chicago — \$4.00. Po \$2.00 — Zigmas Tarulis, Algis Daugirdas, P. Vesa iš Rochesterio.

Po \$1.00 — Jonas Masaitis, Emilis Skujenieks, Povilas Lingaitis, Antanas Plečkaitis.

Taip pat dėkojame ir visiems gegužės mėn. 30 d. dalyvavusiems Lietuvos Prezidento Antano Smetonos ir mirusių lietuvių karių kapų lankyme.

SUTAUPYKIT

\$40 IKI \$100

pirkdami savo kambario vėsintuvą tiesiai iš Remington pardavėjo-atstovo.

Dovanai įstatoma.

Langų vėsintuvus — tiesiai iš fabriko — \$20 su taupymas.

Dėl informacijų šaukite

WO 1-2370 Alfreds Grava.

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiatė gydytoją. Kodėl tai nešaukti žinova, kad gerai patartų svarbiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvytės, nelaimių, ugnies, automašinių apdrauda

Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS,
agentas

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1308 E. 68 St.
Telef. EX 1-0344

Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

7015 Wade Park Ave.
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINIŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kainą įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dėdeli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JŲŠ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498

Cleveland, Ohio

GERESNIŲ NAMŲ STATYTOJAI SUOMET ISTATO

MONCRIEF

šildymą ir oro vėsintimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS, JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBO SVETAINĖ IR SALĖ

6835 SUPERIOR AVE.

Klubo ir salės vadovybė kviečia visus Clevelando lietuvius įstoti į Lietuvių Klubą ir nuolat lankytis svetainėje. Penktadieniais specialūs renginiai.

Kviečia visus lietuvius savojoje salėje daryti susirinkimus, atšvęsti vestuves, rengti vakarus ir koncertus.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOME

Vėsinaimas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1763

PAGE REALTY CO.

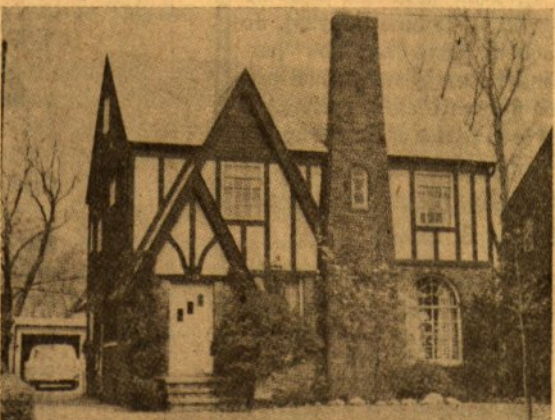

Jonas Nasvytis

Išsirinkite sau nuosavybę iš 200 su viršum namų, kurią Jūs galėsite įsigyti lengvomis ir kiekvienam prieinamomis sąlygomis.

Tai namas, kurio savininku būti malonu praleidžiant karštas vasaros dienas privačioje ežero pakrantėje.

Vienas iš daugelio namų, arti naujos parapijos bažnyčios.

Skambinkite telefonu KE 1-1030,
JONAS NASVYTIS

PAGE REALTY CO.

455 East 200 Street

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant

išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Belobenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Cia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Tai tik vandenį pavilgytas pirštas trokštančio lūpoms...

B. PETKONAS

Kas vaikščioja tarp lietuvių su aukų dėžute — vistiek gaus. Gera lietuviška širdis, ji kartais pasiūlyk savo kaimynui ar draugui, bet aukų dėžutėn bendriems reikalingas net ir sunkiai uždirbtą dolerį nepagaili.

Tarp visų tų aukų dėžučių ir aukų lapų — dvi priklauso Vokietijos lietuviams: tai Balso ir Vasario 16 gimnazijos.

Balso dirba kilnų darbą, nes Vokietijoje yra tikrai vargą vargančių pasigallėti vertų tautiečių. Žinoma, Balso šalpos akcija nėra vargą pašalinanti akcija. Ji primena daugiau senovės laikais prie vienuolynų durų susirinkusių pavargusių maitinimą iškilmingų švenčių metu.

Tokiam žmogui, kuris jau daugelį metų gyvena be darbo, versdamasis iš tų kelių pajukos vertų markių iš viešojo aprūpinimo, arba tokiam, kuris guli palieges ar senatvės kanckinamas, tai yra vandenį pavilgytas pirštas amžinai trokštančio lūpoms.

Vargų problemai išspręsti reikia vargą pašalinti arba suteikti priemonės iš jo išsikrapštyti. Elgeta rinkdamas ant tilto į kepurę centus, vistiek palieka elgeta ar kepurę daugiau ar mažiau žvangės. Vokietijoje neturintiems darbo reikia jo surasti, jai jo vieton nėra, reikia padėti išemigruoti ten, kur jo yra.

Ziauriai atrodo Vokietijoje palikusių lietuvių darbo statistika: net virš 70% vyrų ir moterų, galinčių dirbti, bedarbiauja išstisus metus. Žinoma, dalis iš jų to darbo negauna, nes gyvena tokiuose rajonuose, kur jo ir nėra. Dalis yra ir tokių, kurie jau tiek rezignavę, tiek "sulagerę" ir su savo likimu apsipratę, kad darbo ir neįsiekio, net jo nenori.

Tas pats ir su sergančiais. Kaip ir visame pasaulyje, taip ir Vokietijoje: vargšas anksčiau apleidžia šią asarų pakalnę, negu bagočius. Vienas kitas gautas miltelis ar riebalėlis tik sužadina norą gyventi ir širdį sugraudina, bet gyvenimo neprailgina ir sveiko nepadaro.

Dar kartą tvirtinu — taurų darbą dirba Balso, bet ar nerastų jis būdų iš šios, gerokai pasenusios karitatyvinės sistemos išieiti ir pažiūrėti, ar negailima vi nam kitam padėti iš to vargo išlipti visam laikui, užuot jam padedant ir retkarčiais sustiprinant tą vargą amžinai vargti.

Balso turėtų šelpiamuosius į dvi griežtas grupes perskirti: vaikus, ligonius ir senelius tešelpia Balso, nes šie neturi savo asmeniškoms pajėgoms jokių davinų savo padėti pakeisti. Visi bedarbiai, amžini ar laikini, turėtų būti iš bet kokios Balso šalpos išskirti.

Čia turėtų Krašto Valdyba pasiimti reikalą į savo rankas ir per atitinkamas vokiečių įstaigas įsikišti ir nuosirdžiai įsikišti kelio į darbą.

Vokietijoje darbo šiuo metu galima gauti. Žinoma, kuris užsirašęs Arbeitsamte save teismo sekretorium, prekybininku, karininku ar kit., dažniausia savo srityje darbo negauna. Ir tai savime suprantama. Ar daug dirba išvykusių Amerikon taip vadinamoj savo srityje?

Tikrai nepatogu, kai buvęs

kokas teisėjas ar augštas teisininkas, dirbdamas paprastą fabriko darbą, aukoja tam bedarbiui, kad ir tam buvusiam teismo sekretoriui, kuris tik todėl Vokietijoje bedarbiauja, kad jį čia niekas teismo sekretorium neskiria.

Gal kas pasakys, kad tai žiauri kalba, kad tai laužimasis į atviras duris: tas viskas daroma ir seniai žinoma. Tai žinoma gal Chicagoj ir kitur, oficialiai, bet Vokietijoje dar taip toli nepažengta. Jei yra pareiga aukoti, tai turi būti ir teisė kalbėti apie aukos prasmingumą.

Vardan teisybės reikia pasakyti, kad savo laiku, ir net dabar, permaža iniciatyvos ir ryšio parodyta iš AGAFIB (bendra benamių tremtinių taryba Vokietijoje) bendradarbiaujančių su Augštuojų Komitatu. Yra išėję keletas tremtinių reikalų tvarkančių įstatymų, šia problema ne tik neišsprendžiama, bet net apsunkinanti šiuos žmones.

Išjungti į bendrą vokiečių ūkį. Šiandien pasidarys sunkus šių žmonių įilietinimas, nes jie neturi nei darbo, nei pragyvenimo šaltinio, kas sudaro pirmąją sąlygą įilietinimui. Šie žmonės kaip "heimatlose Auslaender" atsidūrė kone anapus įstatymų. O tokie negali nei nekilnojamo turto įsigyti, nei savystoviai iš savo prakeiktos padėties išieiti, persikeliant ten, kur darbo yra.

Šiai žmonių kategorijai priklauso ir dauguma Balso šelpiamų tautiečių. Už tai reiktų ausis išplauti ir tai buvusiai nelabai populiariai vokiečių akyse IRO organizacijai, kuri savo laiku, likviduodamasi, paliko viską Dievo valiai, geriau sakant, neribotai vokiečių malonei.

Mūsų lietuviškos institucijos Vokietijoje, kaip Vilkas ir kitos, užuot kovoje tarp savęs dėl pirmenybių ir dėl būsimų Lietuvos

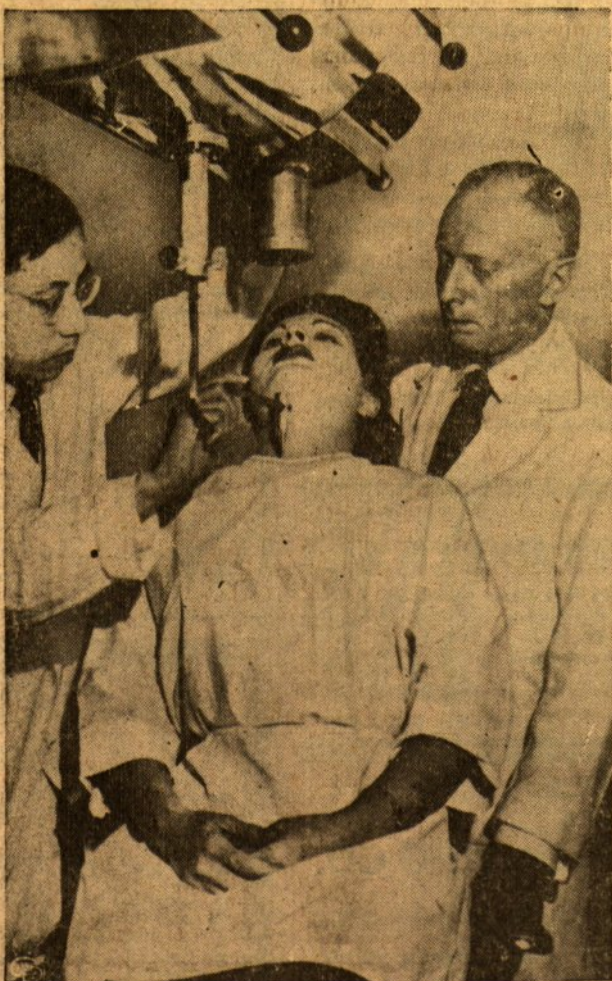
atvadavimo laurų, turėtų pasirūpinti, susitarusios su latviais ir estais dėl afektyvaus atstovavimo prie vokiečių vyriausybės. Geriau būtų pasirūpinti vargančių žmonių teisėmis, negu verstis tuščių barnių gražbylyste ir visišku subanalėjimu.

Taip pat ir Krašto Valdyba, kaip praktiškas lietuviškos bendruomenės Vokietijoje egzektivas, turėtų daugiau nukreipti akis į specialinius tautiečių reikalus. Geriau, būtų daugiau rašyti PLB Informacijose apie būdus savom teisėm apginti Vokietijoje, apie galimybes, veikiančių įstatymų ribose, savo egzistencijai užsitikrinti, informuoti apie terminus ir įstaigas įvairiems pareiškimams įteikti, o mažiau rašyti apie eilinius apylinkių pobūčius bei tuos pačius, kasmet pasikartojančius minėjimus.

Štai iš ko susideda visas tremties bėdų kompleksas Vokietijoje. Balso savo senuoju šelpimo būdu čia ateina tiek į pagalbą, kiek laikina injekcija veikia vėžiu sergantį. Taigi, Balso savo labdarybės švirkštais nepadės ligoniui pasveikti, jeigu minėtu būdu susidarys ligos židinybės nebūdingomis jėgomis pašalintas.

Atkreipiam Balso dėmesį į visą vargą šaltinį. Gal jis, kaip didelės įtakos organizacija, galėtų savo balsu atkreipti tų dėmesį, kurių pareiga tuo rūpintis. Gal jis surastų ir šiam pokariniui laikotarpiui naują Nansengą, kaip tą buvusį po pirmojo karo amžinos garbės vyrą. Balso taurus šalpos darbas tuo būdu nesumažėtų ir kankurias šias problemas išsprendus, nes vargšų, ligonių ir šalpos reikalingų, paliks vistiek dar labai daug.

D O W D
FOR A DEAL
ON AN
OLDSMOBILE
2900 MAYFIELD

Naujai išrastas radioaktyvus kobalto aparatas yra nauja viltis vėžiu sergantiems. Čia matome tuo apratu gydant gerklės vėžį.

Italija atšventė devynerių metų sukaktį nuo jos pasiskelbimo respublika. Romoje ir kituose Italijos miestuose įvyko kariuomenės parada.

Vokietijos neutralumas neįmanomas

pareiškė von Brentano

Sovietų nota Vak. Vokietijos kancleriui Dr. Adenaueriui nebuvo netikėta nei vakarų sąjungininkams, nei pačiai Bonnai. Spėjama, kad jau ir anksčiau būta neoficialaus pobūdžio, įvairiais kanalais tyrinėjimų dėl galimybių užmegzti diplomatinis ir kt. santykius tarp Maskvos ir federalinės Vokietijos respublikos.

Daug kas dabar spėlioja, kokią Maskva pasiūlyd dr. Adenaueriui per būsimą pasimatymą? Neseniai Walter Lippmannas pareiškė, kad, bent jo nuomone, Kremlius neisiųs į didelės kainos pasiūlymus (pav. "tegel pasiūlyti iš Vokietijos amerikiečių dalinai, o mes tada išvesime savuosius... išiekitė iš NATO, o mes jums suteiksime suvienijimą" ir pan.).

Ne, anot amerikiečių publicisto, sovietai greičiau neisų į staigias, sensacinius posūkius, bet... bandys savų tikslų pasiekti laipsniškai, kad ir lėtai. Taigi, pirmiausia bus laipsniškai siekiama Vokietijos suvienijimo, po to seks sienų klausimai, rytinės Vokietijos vyriausybės likvidavimas, dalinių pašalinimas, pagaliau ir įvairių santarvių panaikinimas. Žinoma, bus siekiama ir naudingų prekybinių ryšių ir iš viso Maskva kiek praskleis uždangą. Kai pagerėsia santykiai tarp Bonnos ir Maskvos, neabejotinai eis didieji tikslai...

Vokietijų suvienijimas, kuris atskirtų Vak. Vokietiją nuo jos susitarimų partnerių nebūtų joks sprendimas, bet katastrofa Vokietijai — neseniai JAV publicistui D. Lawrence pareiškė Bonnoje naujasis V. Vokietijos užsienio reik. ministeris Heinrich von Brentano. Jo nuomone, Maskvos pagrindinis tikslas nešas sukludyti kelių vokiečių divizijų sudarymui. Kremlui labiausiai rūpi išplėsti Vokietiją iš laisvųjų tautų santarvės ir gal gale — JAV išstumti iš Europos kontinento.

Kanclerio dr. Adenauerio įpėdinis užsienio politikos srityje v. Brentano į klausimą: ar sovietai siekdami Vokietijos neutralizacijos, kaip kainą nepasiūlys, bet abiejų dalių suvienijimo, ir rytinių Vokietijos sričių už Oderio — Neissės upių grąžinimo — atsakė griežtai ir be jokių svyravimų nelaikau priimtina bet kokią Vokietijos sunutralinimo formą.

Vokietiją pavertus neutraliu kraštu tai ne tik neišvengiamai nuvestų į izoliaciją, bet Vokietiją įstumtų į bolševizmo glėbį. Žinoma, pripažįsta v. Brentano, kad abiejų Vokietijos dalių suvienijimas lieka Vokietijos politikos tikslas, tačiau tokia suvienyta Vokietija turi būti ne tik laisva, bet jai turi laisvė būti ir patikrinta.

Brentano ta pačia proga dar pastebėjo, kad naujoje Vokietijoje demokratinis pradai yra jau įsigalėjęs (tai parodą buvę

rinkimai). Be to, nesą pavojaus dėl ūkinės depresijos — tiek pat Vokietija, tiek vakarų pasaulis sugebėjęs pašalinti bet koki ūkinės depresijos pavojų. Jo nuomone, jei po pirmojo pas. karū amerikiečiai būtų Vokietijai atėję pagalbon su Marshallio planu, tai nebūtų buvę ūkinės ir politinės vokiečių izoliacijos, galimas dalykas, nebūtų pasireiškęs ir Hitleris.

GLOBOKIME POLITINIUS PABĖGĖLIUS — SAKO S. E. POST

JAV žinomas savaitinis žurnalas "The Saturday Evening Post" birželio mėn. 11 d. laidoje paskelbė ilgą straipsnį apie politinių emigrantų grobimą, persekiojimą Europoje ir apie pastaruoju metu pagyvenusį kvietimą grįžti į komunistų pavergtus kraštus.

Savaitraštis pastebi, kad naujoji komunistų taktika kelia rūpestį šaltojo karo strategams vakaruose. Esą, politiniai emigrantai gal būti geriausi vakarų sąjungininkai šaltajame kare. Jie gali būti panaudoti įvairiose srityse.

E. S. Post primena politinio pabėgėlio — Lenino pavyzdį. Jo Muenchene leista "Ziežirba" pergabenta į Rusiją sugebėjusi prisidėti nuversti caro režimą. O dabar iš to paties Muencheno jau kiti emigrantai ruošia milijonus atsišaukimų, pasiekiančių oro ir kt. keliais S. Rusiją.

Sovietų dabar vedamą pabėgėlių viliojimo politiką tėra ryškus įrodymas, kad Maskva skaudžiai pajunta laisvojo pasaulio pastangas skelbti laisvę ir jos siekti kraštuose už geležinės uždangos. Dėl to Kremlius nesivaržo su priemonėmis. Į vakarus jis siunčia ne tik laiškus, bet ir emigrantų grobikus bei žudikus.

Vytautas Pašakarnis

VYTAUTAS PAŠAKARNIS
2000 B. F. KEITH BUILDING, TEL. CH 1-0724
ARBA VAKARAIS
EN 1-7770
PHOENIX MUTUAL LIFE INSURANCE CO.
of HARTFORD, CONNECTICUT

MENKAS RUSIJOS PRAMONĖS AUGIMAS

Apvertkinoje padėty yra atsidūręs ne tik Sovietų S-gos ūkis, bet ir jos pramonė. Pagal britų "The Economist", Maskvoje gegužės mėn. pabaigoje įvykusioje pramonės šakų konferencijoje, iš komunistų pusės parodyta daug vadinamos savikritikos.

Palyginus su prieškarine padėtimi, medžio pramonės gamyba pakilusi labai nežymiai... Naftos pramonė gavo barti dėl per brangių ir menkai vykdomų gręžimo priemonių, plieno pramonė — nepanaudoja naujų gamybos metodų, anglies pramonė — nepanaudoja pilnai savo pajėgumo. Iš viso, nors pramonės darbininkų skaičius pakilęs, tačiau pramonės gamyba nekyla.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondui aukas atsiuntė:
K. Pažemėnas, Cleveland \$1.00
A. Petravičius, Toronto 1.00
J. Marcinkevičius, Cleveland 2.00
J. Karpovitz, Providence 1.00
J. Genaitis, Woodhaven 2.00
A. Lapinas, Montreal 1.00
K. Krulikas, Brooklyn 2.00
F. Tallat-Kelpša, Chicago 1.00
J. Saladžiū, Rochester 2.00
Visiems aukotojams reiskiamė padėką.

SPECIALUS GERAS PIRKIMAS

Kostiumų pasirinkimas

Paprastai vertinamų \$75 iki \$85

49.95

Gražus spalvų ir stilių pasirinkimas... puikūs, 100% vilnos medžiagos... atskirai siuvami jūsų dydžiai jūsų pasirinktos mados ir rūšies.

Reta proga gauti puikų specialiai siuvamą kostiumą už šią kainą ir žymiai sutaupant!

Nuolaidos tik trumpam laikui

BRAZIS BROTHERS TAILORS

6905 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND 3, OHIO
PHONE: EN 1-2614

KAIP UŽSITIKRINTI PENSIJĄ VISAM GYVENIMUI!

Nesvarbu kiek uždirbate dabar — Pensija pradama mokėti kai daug ar mažai! Phoenix Mutual Pensulaukiate 55, 60, 65 arba 70 metų. Jūsų Planas tiks Jūsų reikalui ir pri- Parašykite arba patefonuokite sitaikys prie Tamstos uždario, man ir Phoenix Mutual prisiųs Tamstai iliustruotą knygą apie Pensiją Planą ir kokiomis sąlygomis — turėsite garantuotą mėnesinę galimą jį pradėti. pajamas nuo 10 ligi 200 dolerių arba daugiau. Jokio mokesčio ar įsipareigojimo nėra.

VYTAUTAS PAŠAKARNIS
2000 B. F. KEITH BLDG., CLEVELAND, OHIO
Prašau prisiųsti nemokamai iliustruotą knygą apie Phoenix Mutual Pensiją Planą.
Pavardė _____
Adresas _____
Telefonas _____

AUKOJO LIETUVOS NEPRIKL. FONDUI

Dr. V. Paprockas (New Yorkas) \$100.00
J. Baciūnas (Tabor Farm, Mich.) 50.00
A. Senikas (New Yorkas) 50.00
G. ir K. Siliūnai (New Yorkas) 50.00
Dr. J. Bartkus (Chicago) 25.00
V. ir J. Jurekūnai (Chicago) 25.00
Dr. M. Colney (Waterbury) 25.00
K. Demikis (Waterbury) 25.00
P. Ališauskas (New Yorkas) 25.00
S. Butkevičius (Chicago) 20.00
J. Leseckas (Chicago) 20.00
S. Vaičius (Chicago) 20.00
Dr. J. Jasevičius (Columbus, Ohio) 20.00
Dr. V. ir L. Ramanauskai (Cleveland) 20.00
A. Kažukauskas (New Yorkas) 15.00
T. Mečkauskas (E. Chicago) 15.00
ir visa eilė kitų aukotojų.

Prašoma aukas siųsti šiuo adresu: Mr. K. Siliūnas, 134 — 34 Franklin Ave., Flushing, New York arba įteikti Fondo vietinėms atstovyboms ar įgaliotiniams. J. M.

SANTAROS SĄSKRYDIS DETROITE

S. m. birželio mėn. 18-19 d.d. Detroitie įvyks Lietuvių Studentų Santaros sąskrydis. Sąskrydis prasidės 1 val. po pietų šeštadienį ir vyks International Institute patalpose, 111 E. Kirby.

Sekmadienį, birželio mėn. 19 d. 12:30 val. (po pamaldų) buv. Lietuvių salėje, 3564 W. Vernor bus Vytauto Kavolio paskaita "Organizaciniuose ratuose". Į paskaitą kviečiama atsilankyti visa Detroito lietuvių visuomenė.

Visais suvažiavimo klausimais kreipkitės į Zenoną Rekašų, 20044 Santa Rosa Dr., Detroit 21, Mich.; telef. UN 1-9507.